БУТУН ДУНЁ ПРОЛЕТАРЛАРИ, БИРЛАШИНГИЗ!

СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ

ЎЗБЕКИСТОН КП МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ, ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИ ВА МИНИСТРЛАР СОВЕТИ ОРГАНИ

ГАЗЕТА 1918 ЙИЛ 21 ИЮНДАН ЧИҚА БОШЛАГАН • № 227 (18.405). • Якшанба, 3 октябрь 1982 йил • Баҳоси 3 тийин.

МЕҲНАТ ЗАФАРЛАРИМИЗ — СССР КОНСТИТУЦИЯСИ КУНИГА!

ПАХТА — ВАТАНГА

Республика областларида пахта тайёрлашнинг бориши тўғрисида шу йил 2 октябрга бўлган

МАЪЛУМОТ

(планга нисбатан процент ҳисобида)

Биринчи устун — областлар; иккинчи устун — бир кунда тайёрланган пахта, учинчи устун — мавсум бошидан буён; тўртинчи устун — шу жумладан бир кунда машинада терилган пахта; бешинчи устун — мавсум бошидан буён.

Тошкент	3,40	79,77	3,52	75,07
Хоразм	2,12	66,21	2,53	43,88
Бухоро	1,78	63,96	1,11	16,28
ҚҚАССР	2,54	59,47	2,90	40,39
Сурхондарё	1,86	54,59	1,39	33,63
Навоий	2,19	52,63	1,94	25,85
Сирдарё	3,80	51,28	3,68	56,95
Наманган	2,01	47,41	1,57	24,57
Андижон	2,02	46,17	2,01	16,57
Жиззах	3,01	45,46	3,24	48,82
Қашқадарё	2,02	43,91	2,34	24,09
Фарғона	1,51	43,78	1,98	15,43
Самарқанд	1,81	42,05	1,45	21,58
Республика бўйича:	2,25	52,83	2,28	34,20
Шу жумладан ингичка толали пахта:				
Наманган	1,34	61,58	—	4,53
Навоий	3,18	61,11	5,00	14,30
Сурхондарё	2,42	59,02	2,44	42,88
Қашқадарё	2,32	37,68	1,88	12,02
Бухоро	2,10	36,43	—	—
Республика бўйича:	2,38	51,37	2,20	29,44

ИЛҲОМ ВА МЕҲНАТ БАЙРАМИ

СССР ташкил этилганлигининг 60 йиллиги, РКСМ III съездида В. И. Ленин сўзлаган нутқининг 62 йиллиги ва комсомол туғилган кун шарафига ўтказилган комсомол-ёшлар шанбалиги Ўзбекистонда илҳом ва меҳнат байрамига айланиб кетди.

Республиканинг тўрт миллиондан кўпроқ комсомол ва ёшлари шанбаликда иштирок этдилар. Пахта теримида ёрдам бериш учун оталиқдаги колхоз ва совхозларга оммавий равишда чиқилди. Кўпчилик ўз иш жойларига чиқиб, фидокорона меҳнат намуналарини кўрсатдилар. «Узбексельмаш» заводининг токарларидан Зарифа Бекменова, Владимир Раевский шанбалик куни йиллик топшириқларини адо этдилар. Тошкент тўқимачилик комбинатида Жўрабек Тўйчиев бошлиқ комсомол-ёшлар бригадасининг аъзолари нормани икки баравар ошириб бажардилар.

Шанбалик қатнашчилари 12 миллион сўмликдан кўпроқ маҳсулот бердилар.

Мактаб ўқувчилари ҳам ўз ҳиссаларини қўшдилар. Комсомоллар ва пионерлардан иборат меҳнат десантлари темир-терсак ва макулатура йиғишди.

Уч юздан кўпроқ йигит ва қиз ободонлаштириш ишларида қатнашди.

Комсомол-ёшлар шанбалиги КПСС XXVI съезди қарорларини, ўртоқ Л. И. Брежневнинг кўрсатмалари ва тавсияларини, ВЛКСМ XIX съезди ёшлар олдига қўйган вазифаларни бажаришда янги меҳнат ғайратига омил бахш этди.

(ЎзТАГ).

ЭЛ ДАСТУРХОНИГА

Чортоқ райони меҳнаткашлари давлатга сабзавот, мева, узум ва картошка сотиш йиллик планини муддатидан илгари бажардилар. Қабул пунктларига 29.226 тонна сабзавот, 5.600 тонна мева, 5.366 тонна узум, 1.815 тонна картошка етказиб берилди. Миришкорлар маҳсулот тайёрлашни давом эттирмоқдалар.

ДАЪВАТКОР СЎЗ БИЛАН

СССР ташкил этилганлигининг шонли олтмиш йиллик юбилейи шарафига она-Ватанга олти миллион тонна Ўзбекистон «оқ олтин»и армуғон этиш учун курашнинг ҳал қилувчи палласи бошланган бугунги кунда партия ташкилотларининг хўжалик, сиёсий-тарбиявий ишлари ҳам бевосита дала бошига, пахтазорга кўчирилгандир. Бу иш Косонсой районидаги «Дўстлик» совхозининг СССР Олий Совети депутати, Социалистик Меҳнат Қаҳрамони Абдусаттор Шарипов бошлиқ бригадаси дала шийпонида айниқса намунали йўлга қўйилган.

Аввало шийпоннинг ўзи жуда ҳам серфайз. У манзарали ва мевали дарахтлар соясида жойлашган, теварак-атрофида гуллар хушбўй ҳид таратиб турибди. Кенг айвон ва хоналар кишининг эътиборини жалб этадиган қилиб жиҳозланган. Оммавий-сиёсий ишлар хонаси эса ниҳоятда батартиб, озода. Бу ерда марксизм-ленинизм классикларининг, КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюроси аъзолари ва аъзоликка кандидатларининг портретлари қўйилган. Қишлоқ хўжалик маҳсулотлари асосий турларини етиштириш юзасидан район, хўжалик ва бригада коллективининг социалистик мажбуриятларини, илғор тажрибаларни акс эттирувчи паннолар ва плакатлар осиб қўйилган. Шийпонда мунтазам равишда ҳар хил мавзуларда лекциялар ва суҳбатлар ўтказилиб туради. Бригада бошлиғи Абдусаттор Шариповнинг ўзи агитаторлик ҳам қилади. У пахтакорларни даъваткор сўзи билан унумли ишга илҳомлантириб келмоқда. Деворий газета ва «Чақмоқ» варақасида бригада аъзоларининг шу кунги ишлари ҳақида жонли ҳикоя қилиниб, ишдаги камчиликлар ва фойдаланилмаётган резервлар кўрсатиб борилади. Ишчилар унумли меҳнатдан кейин кўнгилли дам олишлари учун шийпонда ҳамма нарса муҳайё — улар телевизор ва радио, газета ва журналлар орқали дунё янгиликларидан воқиф бўлиб туришади. Буларнинг ҳаммаси уларнинг бу йил ҳар гектар ердан олинадиган пахта ҳосилини 60 центнерга етказиш учун олиб боришаётган курашида муҳим омил бўлиб хизмат қилаётир.

Нишон районидаги Карл Маркс номли совхознинг бош экономисти коммунист Тўхташ Сатторовни дам олиш пайтларида ҳамиша Социалистик Меҳнат Қаҳрамони Маҳкамой Ҳазратқулова бошлиқ бригада пахтакорлари ҳузурида учратиш мумкин. У шу бригадада агитаторлик қилади. Тўхташ Сатторовнинг ҳар бир суҳбати, дала шийпонини диаграммалар ва плакатлар, бошқа кўргазмали агитация воситалари билан жиҳозлашдаги жонбозликлари пахтакорлар таҳсинига сазовор бўлмоқда. «Яхши сўз — меҳнатга ҳамдам», деганларидек, бригада аъзолари 200 гектар майдоннинг ҳар гектаридан ҳозиргача салкам 40 центнердан пахта йиғиб-териб олиб, давлатга пахта топшириш йиллик топшириғини етти иш кунидаёқ бажариб қўйишди. Эндиликда улар ҳосилдорликни 60 центнерга етказиш юзасидан олган мажбуриятлари ҳисобига пахта топширишни тобора кучайтирмоқдалар.

Кўп жойларда ҳали пахта йиғим-терими бошланмасдан бу мавсумда дала меҳнаткашлари орасида олиб бориладиган идеологик, сиёсий-тарбиявий ишлар комплекси режалаштириб қўйилган бўлиб, шу кунларда бу иш аниқ ва пухта план асосида мунтазам амалга оширилаётир. Андижон, Қашқадарё, Хоразм ва бошқа бир қанча областларда пахта йиғим-терим иштирокчиларига хизмат кўрсатиш юзасидан махсус «Пахта-82» агитбригадалари тузилди. Бундай агитбригадалар составига одатдагидек область партия комитетларининг, «Билим» жамияти область ва район ташкилотларининг лекторлари, маданият уйлари ва саройларининг, маиший хизмат ва соғлиқни сақлаш муассасаларининг вакиллари, бадиий ҳаваскорлик коллективларининг аъзолари киритилган бўлиб, улар пахтакорларга намунали хизмат қилмоқдалар — КПСС ва Совет ҳукуматининг ички ва ташқи сиёсати ҳақида, партия Марказий Комитетининг май (1982 йил) Пленуми қарорлари, СССРнинг 1990 йилгача даврга мўлжалланган Озиқ-овқат программаси ва кўпгина масалалар хусусида қизиқарли лекция ва суҳбатлар уюштирмоқдалар, кинофильмлар намойиш этмоқдалар, концертлар қўйиб бермоқдалар, ва айни чоғда ҳожатбарорлик ҳам қилмоқдалар, теримчилар ва механизаторларнинг сиҳат-саломатлигини кўздан кечирмоқдалар.

Пахтакорлар орасида олиб борилаётган барча идеологик, сиёсий-тарбиявий тадбирларнинг асосий мавзуси қишнинг қаҳратон совуғини, ёзнинг жазирамасини, қўйингки, табиатнинг бундан бошқа ҳам не-не инжиқликларини мардонавор енгиб, фидокорона меҳнат эвазига етиштирилган мўл «оқ олтин» ҳосилини тез ва сифатли йиғиб-териб олиб, давлатга бу йил 6 миллион тонна дурдона сотиш юзасидан берилган юксак ваъданинг шараф билан бажарилишини таъминлаш учун ҳамманинг ўрни далада эканлигини яна бир карра уқтиришдан, ёшу қари барчани пахта йиғим-теримига сафарбар этишдан, улар ўртасида социалистик мусобақа байроғини янада баланд кўтариш ва унинг ошкоралигига эришишдан иборатдир. Афсуски, ёппасига ҳамма жойда ҳам шундай деб бўлмайди. Баъзи областлар ва районларда, қатор пахтакор хўжаликларда идеология фронтининг ходимлари активлиги сезилмаяпти ёки жуда ҳам суст ишлашяпти. Айрим меҳнат коллективлари ҳузурида йиғим-терим бошлангандан буён ҳали бирон марта лекция ва суҳбат ўтказилмагани, фильм ёки концерт кўрсатилмагани ҳақида сигналлар ҳам бор. Масалан, Самарқанд область Большевик районидаги «Памяти Ленина» колхозида ва «ВЛКСМ 60 йиллиги» совхозида дала шийпонлари пахта йиғим-теримига қарата яхши жиҳозланмасдан қолганининг ўзи бир ачинарли бўлса, бу ерда идеологик, сиёсий-тарбиявий ишлар ҳам ўзибўларчиликка ташлаб қўйилгани ғоят афсусланарлидир. Дала меҳнаткашлари вақтида газета-журналлар олиб туришмайди. Агитаторлар ва сиёсий докладчилар ўтказган суҳбатлар ҳам уларга бирон бир эсда қоларлик янгилик олиб келмаяпти. Теримчилар, механизаторлар ўртасида социалистик мусобақа ҳам юзаки ташкил этилган: мусобақадошлар бир-бирларининг иш натижаларидан хабардор қилиб турилмайди, мусобақа якунлари ҳам баъзан эълон қилинмасдан қолиб кетади.

Область, шаҳар ва район партия комитетлари жойларда идеологик, сиёсий-тарбиявий ишларнинг савиясини атрофлича, пухта ўрганиб чиқиб, бу соҳада мавжуд илғор тажрибанинг зудлик билан ҳамма жойда ёйилишига, йўл қўйилаётган камчиликлар эса бартараф этилишига эришишлари керак. Пахта йиғим-терими даврида ғоявий-тарбиявий, оммавий-сиёсий ишларнинг юксак самарадорлиги хўжаликлардаги бошланғич партия ташкилотлари, касаба союз ва комсомол ташкилотларининг меҳнаткашлар орасида бевосита иш олиб борадиган кадрларни тўғри танлашларига ва уларнинг ишини пухта уюштира билишларига кўп жиҳатдан боғлиқдир.

Бевосита далада, пахта териш машинасининг айланиш жойида, теримчи қиз ёки ҳашарга чиққан отахон этак боғлаб кириб кетаётган эгат бошида, тарози ёнида, дала шийпонида, — хуллас улкан «оқ олтин» хирмонининг тақдири ҳал қилинаётган барча участкаларда агитаторнинг, сиёсий докладчи ва лекторнинг даъваткор сўзи баралла янграб эшитилиши, у пахтакорни бугун кечагидан, эртага эса бугунгидан кўра унумлироқ, шиддатлироқ ишлашга, ҳосилни тез ва сифатли йиғиб олиб, давлатга олти миллион тонна пахта етказиб бериш ҳақида Ватан, партия ва халқ олдидаги ваъдасининг устидан чиқишга сафарбар этиши лозим.

Фарғона районидаги Ленин номли колхоз пахтакорлари СССР 60 йиллиги шарафига ҳар гектар ердан 40 центнердан ҳосил олиш учун курашмоқдалар. Суратларда: (чапдан ўнгга) хўжаликда машина терими пайти, ҳамда мавсумда 200—250 тоннадан пахта теришга аҳд қилган механизаторлар — Т. Бойматов, А. Йўлдошев, С. Турсуновни кўриб турибсиз.

Н. Раҳмонов фотолари.

Матбуот маркази

ЙИҒИМ-ТЕРИМ БАЙРОҚДОРЛАРИДАН ЎРНАК ОЛАЙЛИК!

⊙ Юбилей йили юксак довонининг ярмидан ошган пахтакорларимиз суръатни сусайтирмай, йиғим-теримни давом эттирмоқдалар. 2 октябрнинг эрталабига қадар тайёрлов пунктларига етказиб берилган пахта 3 миллион 111.679 тонна бўлди. Бир кунда 132.447 тонна пахта тайёрланди.

⊙ Бир кунда тайёрланган ингичка толали пахта 9.295 тонна бўлди. Мавсум бошидан буён она-Ватанга етказиб берилган ипак пахта 200.345 тоннани ташкил этади.

⊙ «Зангори кема» капитанлари машиналарни зўр унум билан ишлатмоқдалар. Механик-ҳайдовчилар терган «оқ олтин» 1.340.474 тоннага етди. Бир кунда механизаторлар 89.569 тонна дурдонани пўлат этаклардан тўкдилар.

⊙ Байроқдор Тошкент ва Сирдарё областлари ҳамда Жиззах области заршунослари йиғим-теримда юксак кўрсаткичларга эришмоқдалар.

БЎКА ПАХТАКОРЛАРИНИНГ ҒАЛАБАСИ

РЕСПУБЛИКАДА БИРИНЧИ

Бўка райони пахтакорлари республикада биринчи бўлиб, пахта тайёрлаш йиллик планини бажарганликлари ҳақида рапорт бердилар. Эл хирмонига 67 минг тонна «оқ олтин» етказиб берилди. План 18 иш кунида бажарилди, ҳосилнинг 94 проценти машиналарда терилди. Топширилган барча пахта биринчи сортларга қабул қилинди. Бу кўрсаткичларнинг ўзиёқ Тошкент технологиясининг афзалликларини яққол исботлаб турибди.

Эришилган меҳнат зафарига «Октябрь 40 йиллиги», «Коммунизм», Фрунзе номли, «Партия XIX съезди», Тимирязев номли, Ҳамза номли, «Ленинизм» колхозларининг пахтакорлари муносиб ҳисса қўшдилар. Бу хўжаликларда давлат плани 110—120 процент бажарилди.

Социалистик Меҳнат Қаҳрамони С. Гулаҳмедова, М. Маматова, Г. Хитоев, Қ. Нишонов, Э. Бозорбоев, Б. Раҳмонов, У. Оқилбоев ва бошқа ўртоқлар раҳбарлигидаги илғор бригадалар гектаридан 45—50 центнердан ҳосил олдилар.

Механик-ҳайдовчилар — О. Эргашев, М. Галин, Ж. Болатаев, И. Очилов, С. Усейнов, П. Розиқов ўз машиналари бункеридан 250—320 тоннадан пахта тўкдилар.

Район пахтакорлари СССР 60 йиллиги шарафига ялпи хирмонни 85 минг тоннага етказишга аҳд қилдилар.

МАРРА — 85000 ТОННА

Районимиз сурункасига кейинги тўрт йилда КПСС Марказий Комитети, СССР Министрлар Совети, ВЦСПС ва ВЛКСМ Марказий Комитетининг кўчма Қизил байроғи билан тақдирланди. Бу халқ хўжалигининг барча тармоқларини, айниқса пахтачиликни ривожлантиришда эришилган муваффақиятларга берилган муносиб баҳодир.

Пахтачилик район экономикасида асосий ўринни эгаллайди. Уни ривожлантириш, «оқ олтин» етиштиришни кўпайтириш учун курашни кучайтириш район партия ташкилотининг энг муҳим вазифасидир. Район партия комитети пахтакорларнинг куч-ғайратини КПСС XXVI съезди бу соҳада қўйган вазифаларни, КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари, СССР Олий Совети Президиумининг Раиси ўртоқ Леонид Ильич Брежнев суғориладиган ерлардан юксак самара билан фойдаланиш, унинг ҳар гектаридан имкони борича кўпроқ маҳсулот олиш ҳақида берган маслаҳатлар ва кўрсатмаларни бажаришга қаратмоқда.

Бу йил партия ташкилотлари, барча меҳнаткашлар учун алоҳида масъулиятли йил ҳисобланади, СССР ташкил этилганлигининг шонли 60 йиллиги нишонланади. Районда бу қутлуғ санани халқ хўжалигининг барча тармоқларини, хусусан пахтачиликни ривожлантиришда янги ютуқларга эришган, юбилей шарафига олинган социалистик мажбуриятни муваффақиятли бажарган ҳолда кутиб олиш учун кураш кенг йўлга қўйилди. Пахтакорларимизнинг юбилей йилидаги мажбуриятлари эса жуда юксак. Улар ҳосилдорликни ўтган йилдагига нисбатан гектар бошига 1,9 центнер ошириш ва давлатга пландаги 67 минг тонна ўрнига 85 минг тонна «оқ олтин» топширишга сўз беришган.

Пахтачиликда бу йил фан ютуқларидан ҳар қачонгидан кенгроқ фойдаланилди, пахта етиштиришнинг эндиликда ҳамма томонидан эътироф этилган ва Тошкент технологияси деб аталган илғор, прогрессив усули янада самаралироқ қўлланилди. Ғўза сифатли парвариш қилинганлиги учун ҳосил мўл бўлди ва эрта етилди. Шуни алоҳида айтиш керакки, бу йил район тарихида энг мўл ва энг эртаги ҳосил етиштирилди.

Дефолиация ўтган йиллардагидан ўн беш кун олдин сифатли қилиб тугалланди. Ғўзанинг барги бир текис тўкилиб, кўсакларнинг очилиши тезлашди, машиналар учун кенг иш фронти вужудга келди. Мавжуд тўрт юздан ортиқ терим агрегатларининг бир қисми 15 сентябрда ишга туширилди. 17-18 сентябрда эса машина терими оммавий равишда бошлаб юборилди.

Машина теримини кенг йўлга қўйиш, «зангори кема»ларни икки сменада юқори унум билан тўхтовсиз ишлатиш юксак суръатга эришиш имконини бермоқда. Масалан, терим бошланган дастлабки кунларда йиллик планнинг 2-3 проценти миқдорида пахта терилган ва тайёрланган бўлса, кейинчалик бу кўрсаткич 4-5 процентга, терим авж олган кунларда эса 6-7 процентга етди. Иккинчи терим давом этаётган ҳозирги кунларда ҳар бир машина билан ўрта ҳисобда 5-6 тоннадан пахта териляпти. Терим қизғин тус олган паллада ҳар бир машина билан кунига 8-9 тоннадан, айрим кунлари эса 10-11 тоннадан пахта терилди ва давлатга 4000-4200 тоннага етказиб пахта топширилди.

Ҳосил йиғим-теримида бундай юксак суръатга эришишда пахтакорлар ўртасида оммавий-сиёсий ишлар ҳар қачонгидан кучайтирилгани, СССРнинг 60 йиллиги шарафига мусобақа кенг қизитилгани, далада ишловчиларга маданий-маиший хизмат кўрсатиш намунали йўлга қўйилгани ҳам ҳал қилувчи роль ўйнади.

КПСС Марказий Комитетининг 1982 йил май Пленуми қарорларига амалий иш билан жавоб беришга қарор қилган районимиз пахтакорларининг йил бўйи қилган фидокорона меҳнати ажойиб самара берди. Пахта тайёрлаш юзасидан белгиланган йиллик халқ хўжалик плани республикада биринчи бўлиб 2 октябрда бажарилди. Давлатга 67 минг тонна аъло сифатли «оқ олтин» етказиб берилди.

Шонли дала гвардиячилари — терим машиналарининг механик-ҳайдовчилари чинакам қаҳрамонлик намунасини кўрсатмоқдалар. Улар йил бошида 65 минг тонна пахтани териш ҳақида ваъда беришган эди. Эндиликда бу кўрсаткичдан анча ўзиб кетишни назарда тутишяпти. Ҳозиргача тайёрланган пахтанинг 94 проценти машиналар бункеридан тўкилди.

План адо этилди. Энди олдимизда 85 минг тонналик юксак маррани эгаллашдан иборат вазифа турибди. Пахтакорларимиз ва механизаторларимиз бу маррага тезроқ эришиш учун теримни янада уюшқоқлик билан давом эттирмоқдалар.

Т. ИСЛОМОВ,

Бўка район партия комитетининг биринчи секретари.

ТОШКЕНТ

ТУРСУНОЙНИНГ ЯНГИ ЗАФАРИ

Республика матбуот маркази икки марта Социалистик Меҳнат Қаҳрамони Турсуной Охунова бошлиқ бригада зафари ҳақида хабар қилган эди. 1 октябрь куни таниқли механизатор янги зафар қучди. У бир кунда ўз машинаси билан 16,5 тонна пахта терди.

САМАРҚАНД

УРУҒЛИК ПАХТА ТАЙЁР

Область хўжаликлари уруғлик пахта тайёрлаш бўйича йиллик планни муваффақиятли бажардилар. Пландаги 60.710 тонна ўрнига 62.515 тонна уруғлик пахта тайёрланди. Бу катта муваффақиятга Каттақўрғон, Нарпай, Иштихон ва Пахтачи районларининг дала меҳнаткашлари муносиб улуш қўшдилар.

НАВОИЙ

КАТТА ҲИССА

Хатирчи райони заршунослари давлатга уруғлик пахта топшириш йиллик планини бажардилар. 16.600 тонна «АН-Самарқанд-3» ва «Тошкент-1» навли уруғлик пахта тайёрланди. К. Маркс номли, Акмал Икромов номли, Куйбишев номли колхозларнинг аъзолари эришилган муваффақиятга катта улуш қўшдилар.

МАЖБУРИЯТ ҲИСОБИГА

Хатирчи районидаги «Узбекистон» колхозининг Э. Юсупов, Қизилтепа районидаги «Партия XXII съезди» колхозининг Қ. Шарипов бошлиқ бригадалари йиллик маррани эгалладилар. Энди улар мажбурият ҳисобига пахта топширишмоқда.

НАМАНГАН

МЕХАНИЗАЦИЯ ШАРОФАТИ

Учқўрғон районидаги «Учқўрғон» совхозининг механизаторлари областда энг юксак натижага эришдилар. 1 октябрь куни хўжаликда 50 та агрегат ишлатилиб, уларнинг ҳар бири билан 6 тоннадан «оқ олтин» терилди.

Задарё районидаги «Украина» совхозининг механик-ҳайдовчиси С. Кироммиддинов ўтган куни 16 тонна пахта терди. Мавсум бошидан буён унинг терган «оқ олтин»и 230 тоннани ташкил этади.

БУХОРО

РАПОРТЛАР ОҚИМИ

Областнинг 3 совхози, 2 колхози, 6 бўлими ва 117 бригадаси социалистик мажбурият ҳисобига пахта топширмоқда.

Ғиждувон районидаги К. Маркс номли колхоз пахта тайёрлаш йиллик планини бажарди: она-Ватанга 4 минг тонна «оқ олтин», шу жумладан 1.000 тонна қимматбаҳо ингичка толали пахта етказиб берилди. Шу райондаги «Коммунизм» колхози пахтакорлари ҳам зафар қучдилар. Ҳосилдорлик 35,3 центнерни ташкил этди. Хирмонга 3.100 тонна пахта етказиб берилди.

ҚОРАҚАЛПОҒИСТОН АССР

ПЛАН БАЖАРИЛДИ

Тўрткўл районидаги «Ленинизм» совхозининг Е. Дурдиев раҳбарлигидаги бригада аъзолари йиллик планни бажардилар. Меҳнат Қизил Байроқ ордени ва Халқлар дўстлиги ордени кавалери бош бўлган коллектив гектаридан 42 центнердан дурдона олди. Ҳосилнинг 90 проценти машиналарда терилди. Беруний районидаги колхоз ва совхозларнинг 7 бўлими ва 46 бригадаси юбилей йили ваъдасини шараф билан бажарди. Ўтган куни райондаги Охунбобоев номли совхознинг О. Ешимбетов етакчилигидаги бригадаси гектаридан 32 центнердан ҳосил олиб, маррани эгаллади.

СУРХОНДАРЁ

МЕХАНИЗАТОРЛАР ҒАЛАБАСИ

Ленин йўли райони механизаторлари ингичка толали пахтани машинада териш планини муддатидан илгари адо этдилар. 23.892 тонна қимматбаҳо пахта машиналарда терилди.

650 тонналик маррани кўзлаб ишлаётган ака-ука Арабали, Чори, Панжи ва Ғани Дўстмуродовларнинг бугунгача терган ингичка толали пахтаси 583 тонна бўлди.

Сурхондарё области бўйича 3 хўжалик, 10 бўлим, 176 бригада планни бажариб, мажбурият ҳисобига пахта топширмоқда.

ФАРҒОНА

ТЎРТ ИШ КУНИДА

Фарғона районидаги Ленин номли колхознинг Ленин ордени кавалери, Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган қишлоқ хўжалик ходими У. Кўчиев бошчилигидаги бригадаси планни тўрт иш кунида бажарди. Ҳосилдорликни 50 центнерга етказиш учун бутун куч ва имконият ишга солинмоқда.

ҚАШҚАДАРЁ

ЮКСАК МАРРАЛАР

Китоб районидаги «Шарқ юлдузи» совхозининг Х. Назаров раҳбарлик қилаётган илғор бўлими пахтакорлари она-Ватанга пландаги 500 тонна ўрнига 525 тонна пахта етказиб бердилар. Улар минг тонна пахта тайёрлаш мажбуриятини олишди.

Йиллик план бажарилди. Яна 250 тонна пахта тайёрлаймиз! Косон районидаги «Гулбоғ» совхозининг қўриқ ерларида ҳосил ундираётган 2-бўлим аъзоларининг аҳди ана шундай. Ғолибларнинг бугунгача тайёрлаган пахтаси 260 тоннадир.

ЯНГИЛИК ТУФАЙЛИ

Ульянов номли совхозда (Усмон Юсупов райони) эрта кўкламда 800 гектар қўриқ ерга махсус химиявий состав қобиғига олдиндан ўралган уруғлик чигит экилган эди. Бу чигитнинг муддатидан 10—15 кун илгари бир текисда униб чиқишини таъминлади. М. Қаршиев, Ж. Рўзиев, М. Зиёев бошлиқ бригадалар бундай янгилик кашшофлари бўлишди. Қўриқ ернинг ҳар гектаридан рекорд ҳосил — 30 центнердан пахта олишга бундай усул ёрдам берди. Қарши даштида бу усул доимий бўлиб қолади, деган умиддамиз.

ПАРТИЯ ТУРМУШИ: ҲИСОБОТ ВА САЙЛОВЛАР

ИШЧАНЛИК ВАЗИЯТИДА

Москва районидаги «Октябрь 60 йиллиги» колхозида чорвачиликни ривожлантириш соҳасида муҳим муваффақиятлар қўлга киритилаётир. [illegible]

Ферма коллективи чорва маҳсулотлари етиштириш ва давлатга сотиш мажбуриятларини муваффақиятли бажармоқда. 1981 йилда ҳар бир сигирдан 2420 килограммдан сут соғилди, ҳар бир товуқдан 155 тадан тухум олинди. Юбилей йилнинг саккиз ойида маҳсулот етиштириш 1981 йилнинг шу пайтига нисбатан 20 процент ошди. Тухум [illegible] иш самарадорлигини кучайтириш масалалари коммунистларнинг йиғилишларида мунтазам равишда муҳокама қилинмоқда. Йиғилишлар жанговар, принципиаллик, ўз-ўзини танқид руҳида ўтди. Уларда кўтарилган долзарб масалалар юзасидан коммунистларнинг активлигини оширишга қаратилган конкрет қарорлар қабул қилинди. Бу қарорларнинг ба- [illegible]

[illegible] сут соғувчилар орасида ўтказилган социалистик мусобақада ғолиб чиқдим. Ўтган йил боқимимдаги 31 сигирнинг ҳар биридан 3500 килограммдан сут соғиб олган эдим. Бу йилги маррам — 4 минг килограмм. Буни албатта бажараман. Шогирдларим Р. Тошхўжаева билан П. Тўйчиевалар ҳам ўзларига бириктилган 20 бош сигирнинг ҳар биридан 2800—2900 килограммдан сут соғиб олишга сўз беришган.

Ҳисобот-сайлов йиғилишида цех партия ташкилоти ва ҳар бир коммунистнинг фаолияти алоҳида ва батафсил муҳокама қилинди, ташкилотчилик ва тарбиявий ишда тўпланган тажриба таҳлил этилди, камчиликларнинг туб сабаблари очиб ташланиб, коммунистлар эътибори келгусига мўлжалланган энг муҳим вазифаларга қаратилди. Буларнинг ҳаммаси чорвадорлар қабул қилган социалистик мажбуриятларнинг муваффақиятли бажарилишида, уларнинг меҳнат ва сиёсий активлигини ошириш, ферма ишини КПСС Марказий Комитетининг 1982 йил май Пленуми қарорлари асосида ташкил қилиб, Озиқ-овқат программасини изчиллик билан адо этишга коллективнинг муносиб ҳисса қўшишини таъминлашда муҳим аҳамиятга эга бўлади.

С. НИШОНБОЕВ.

БМТ Бош Ассамблеясининг XXXVII сессиясида

А. А. ГРОМИКО нутқи

НЬЮ-ЙОРК, 1 октябрь. (ТАСС). БМТ Бош Ассамблеяси XXXVII сессиясининг бугунги ялпи мажлисида КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, СССР ташқи ишлар министри А. А. Громико сўзга чиқди.

БМТ Бош Ассамблеясининг сессияси, деди у, — бутун хилма-хил халқаро воқеликка назар ташлаш, турли қитъалардаги кишиларни ҳаммадан кўра кўпроқ тўлқинлантириб турган муаммоларни чуқурроқ ҳис этишнинг ноёб масканидир. Ҳозирги дунёдаги хилма-хил проблемалар орасида энг муҳими —ядро уруши хавфини қандай даф этиш муаммоси биринчи ўринга чиқиб турганлигига яна бир бор ишонч ҳосил қиласан киши.

Совет Иттифоқи, совет халқи ўзининг бутун сиёсий ва маънавий потенциалини, ўз сиёсатининг бутун обрў-эътиборини тинчлик тарозиси палласига қўймоқда.

Бироқ, Америка Қўшма Штатлари ўзи учун бошқа сиёсатни танлаб олганлигини қайд этишга тўғри келади. Бу сиёсатнинг моҳияти ўз иродасини бошқа давлатлар ва халқларга тиқиштиришга интилишдан иборат.

Қўшма Штатларда қурол-яроғлар соҳасида олдинга ўтиб олиш вазифаси очиқдан-очиқ қўйилди. Ҳарбий жиҳатдан биринчи ўринни эгаллаш зарурати қандайдир телбалик билан қаттиқ туриб ҳимоя қилинмоқда.

Совет Иттифоқи ҳеч кимнинг ҳарбий устунликка эришиш ҳуқуқини тан олмаслиги ва у бундай бўлмаслиги чорасини кўриб қўйиши равшан бўлиши лозим, албатта.

А. А. Громико дунёнинг турли регионларидаги сиёсий вазиятни муфассал баҳолаб, сўнгра, Совет Иттифоқи БМТ Бош Ассамблеясининг қуролсизланишга бағишланган иккинчи махсус сессиясида ядро ва химия қуролидан тортиб оддий қурол-яроғларни ва давлатларнинг ҳарбий-денгиз фаолиятини чеклашгача — қуролланиш пойгасини жиловлашга доир батафсил программа билан майдонга чиққанлигини уқтириб ўтди.

Л. И. Брежнев неча марталаб таъкидлаб ўтганидек, мамлакатимиз ҳар қандай турдаги қурол-яроғни ўзаро асосда чеклаш ёки тақиқлашга тайёр. Модомики, қурол-яроғларни тўплаш давом этиши бир ёқда турсин, ҳатто кучайиб бораётган экан; фожиали мусобақанинг бу пойгаси суръатлари қурол-яроғларни чеклашга оид аҳдномалардан ўзиб кетаётган экан, модомики мазкур соҳада шу дамгача эришилган битимлар шубҳа остига қўйилаётган экан, бу нарса АҚШ ҳарбий куч-қудратини кўпайтириш йўлининг бевосита натижасидир. Бу йўлни яшираётганлари йўқ, ҳатто у билан чиранмоқдалар.

Стратегик, яъни энг кўп вайронгарчилик келтирувчи қурол-яроғларни чеклаш ва қисқартириш сингари ҳозирги шароитлардаги энг жиддий масалани олиб кўринг. Совет — Америка музокаралари бошлангунча бўлғуси музокарадошларимиз томонидан қанча-қанча тўғаноқлар қўйилди.

Музокараларнинг тафсилотларига берилмасақ ҳам, ҳар ҳолда ҳозирча иккинчи томоннинг битимга эришиш муддаоси кўринмаётганлигини таъкидламоқ керак. СССР билан АҚШ ихтиёридаги воситаларнинг бутун мажмуасидан Совет Иттифоқининг стратегик потенциали негизини ташкил этувчи ердаги ракеталар сингари қурол турларинигина юлиб олиб, айни шу воситаларнигина қисқартиришни талаб қилиш йўлидаги уринишни бир битимга келиш муддаоси деб бўлмайдику, ахир. Қолган воситалар эса — АҚШнинг устунлиги равшан бўлган сув ости кемаларидаги ракеталар, стратегик бомбардимончи самолётлар, қанотли ракеталар четда қола берсин эмиш.

Бундай бирёқлама ёндашилган тақдирда музокараларнинг муваффақиятига умид боғлаб бўлмайди, албатта. Томонларнинг тенглиги ва баб-баравар хавфсизлиги принципи бу музокараларнинг ўзгармас асоси бўлиб қолиши лозим.

Ядро давлати бўлмиш Совет Иттифоқи шуни маълум қиладики, ядро қуролини синаш мақсадида ҳар қандай портлатишни ҳамма жойда ва абадул-абад тақиқлашга тайёр, деди сўнгра А. А. Громико. Ушбу сессиянинг кун тартибига биз «Ядро қуроли синовларини ҳеч кечиктирмай тўхтатиш ва тақиқлаш тўғрисида»ги масалани муҳим ва шошилинч масала тариқасида киритишни таклиф этамиз.

Конкрет нималар таклиф қилинади? Ядро қуроли синовларини батамом ва ёппасига тақиқлаш тўғрисида шартнома ишлаб чиқиш ва имзолашни тезлаштириш, шу масала хусусида қуролсизланиш комитетида олиб борилаётган музокараларни амалий изга солиш лозим.

Совет Иттифоқи Ассамблея муҳокамасига «Ядро қуроли синовларини тўла ва ёппасига тақиқлаш тўғрисидаги шартноманинг асосий қоидалари»ни тақдим этади.

Биз шартнома ишлаб чиқиш учун янада қулай шароит яратиш мақсадида ядро қуролига эга бўлган барча давлатлар ўз ўрталарида келишиб олинадиган кундан бошлаб ҳар қандай ядро портлатишларини, шу жумладан тинч мақсадлардаги портлатишларни ҳам тўхтатиб туришларини эълон қилишларини таклиф этамиз. Бундай тўхтатиб туриш шартноманинг ўзи тузилгунга қадар амал қилиши мумкин бўлур эди.

Ядро қуроли синовларини тўла ва ёппасига тақиқлаш проблемаси муносабати билан яна иккита муҳим жиҳатни алоҳида кўрсатиб ўтмоқчиман.

Биринчиси, Совет Иттифоқи ядро қуролини ер остида синаб кўришни тақиқлаш тўғрисида ва тинч мақсадлардаги ядро портлатишлари ҳақида АҚШ билан тузилган шартномаларни ўзаро асосда исталган кунда ратификация қилишга тайёр.

Иккинчиси, биз СССР, АҚШ ва Англия ўртасидаги уч томонлама музокаралар қайтадан бошланиши тарафдоримиз.

Ядро уруши хавфини камайтириш учун кураш соҳасида яна бир муҳим проблема кўндаланг бўлиб турибди.

Совет Иттифоқи «Ядро уруши хавфини йўқотиш ҳамда ядро энергетикасини хавф-хатарсиз ривожлантиришни таъминлаш соҳасидаги куч-ғайратлар кўпайтирилсин» деган масалани ушбу сессия кун тартибига кечиктириб бўлмайдиган масала қилиб киритишни таклиф этади.

Совет Иттифоқи тинч ядро объектларини оддий қурол ишлатиб бўлса-да вайрон қилишни Бош Ассамблея ядро қуроли ишлатиб ҳужум қилиш билан айни бир нарса деб эълон қилсин, деган таклифни киритади. Яъни бундай ҳаракатларни БМТ илгари инсониятга қарши энг оғир жиноят деб таърифлаган ҳаракатлар билан тенглаштиришни таклиф қилади.

Совет Иттифоқи химиявий қуролни давлатларнинг аслаҳахоналаридан чиқариб ташлаш учун изчиллик билан курашиб келмоқда.

Башарти зудлик билан зарур чоралар кўрилмас экан, қуролланиш пойгаси сифат жиҳатидан янги миқдор касб этиши хавфи кучайиб бормоқда. Энди Вашингтондагилар космосга ҳарбий йўл билан чиқиб бориш режаларини тузмоқдалар.

Совет Иттифоқи неча йиллардан бери космик фазода ҳар қандай турдаги қуролни жойлаштиришни тақиқлаш тўғрисида халқаро шартнома тузилишига ҳаракат қилиб келмоқда.

Оддий қурол-яроғларни ва қуролли кучларнинг сонини қисқартириш — алоҳида ва катта масаладир. Совет Иттифоқи бу проблема ҳам халқаро музокаралар ва битимлар тўқимасига кириб бориши тарафдоридир.

Бошқа қитъаларда бўлгани каби Европада ҳам Совет Иттифоқи яхши қўшничилик ва ҳамкорлик сиёсатини мухолифлик йўлига қарама-қарши қўймоқда. Европаликларнинг Европада хавфсизлик ва ҳамкорликка бағишланган кенгаш очиб берган йўлдан боришга интилиши бизга яқин ва тушунарлидир.

Европа тинчлик ва барқарорлик қитъаси бўлиб қолиши учун бундан буён ҳам ҳаракат қилавериш имконияти бор. Европада ишонч тадбирларига ва қуролсизланишга бағишланган конференция чақириш тўғрисидаги таклифларнинг рўёбга чиқарилиши бунга кўп жиҳатдан кўмаклашган бўлур эди.

Биз дунёнинг ҳамма жойида кескинликни юмшатишга интилиб яқинда НАТО ва Варшава Шартномасининг раҳбар органлари иккала ҳарбий-сиёсий гуруҳнинг ҳаракат доираси Осиё, Африка ва Лотин Америкасига ёйилмаслиги тўғрисида баёнот берсин, деб таклиф қилдик.

Совет Иттифоқи биз билан яхши муносабат ўрнатиш ва ривожлантиришни истовчи ҳамма давлатларга қўл узатмоқда.

Бу гап Америка Қўшма Штатларига ҳам тааллуқлидир. Узоқ давом этадиган принципиал сиёсат нуқтаи назаридан қараганда СССР билан АҚШнинг муносабатларини ёмонлаштириш Қўшма Штатларнинг ўз манфаатларига ҳам мувофиқ эмаслигига аминмиз. Америка халқи тинчликда яшаш истаги жиҳатидан бошқа халқлардан фарқ қилмаса керак.

Зўравонликка сиғинишга асосланган сиёсатга Совет Иттифоқи зарба бериб келди ва зарба бераверади, деб таъкидлади сўзининг охирида А. А. Громико. Ядровий фалокатнинг олдини олиш учун, тинчликни мустаҳкамлаш учун курашаётган кучлар эса доимо Совет Иттифоқининг мадади ва ҳамкорлигига умид боғлай беришлари мумкин.

БУГУН — ЎҚИТУВЧИЛАР КУНИ

ШАРАФЛИ КАСБ

Совет ўқитувчиларининг уч миллион кишилик армияси коммунизм бунёдкорлари ёш авлодини маънавий шакллантириш ишига бебаҳо ҳисса қўшмоқда. Уларнинг ўқувчилари коммунистик қурилишнинг барча жабҳаларида фидокорона меҳнат қилиб, КПСС XXVI съезди белгилаб берган тарихий кўрсатмаларни амалга оширмоқдалар.

Педагоглар ёш авлодни тарбиялаш ишига содиқликлари, сахий қалб эгаси бўлганликлари учун халқ ҳурмат-эҳтиромига сазовор бўлдилар.

Ўқитувчилар кунига бағишланган тантанали йиғилишда ана шу ҳақда гапирилди. Бу йиғилиш 2 октябрь куни ССР Иттифоқи Большой театрида бўлиб ўтди.

КПСС Марказий Комитетининг секретари М. В. Зимянин, СССР Министрлар Совети Раисининг ўринбосари И. И. Бодюл, бир қанча министрликлар ва идораларнинг раҳбарлари, халқ маорифи ходимлари президиумдан жой олдилар.

СССР маориф министри М. А. Прокофьев доклад қилди.

Совет ўқитувчилари бундан буён ҳам бутун кучимиз, истеъдод ва тажрибамизни улуғ Ленин иши учун саботли курашчиларни тарбиялашга сарфлаймиз, деб партия ва ҳукуматга ваъда бердилар.

(ТАСС).

СССР ГРАЖДАН МУДОФААСИНИНГ 50 ЙИЛЛИГИГА

ШОНЛИ ЙЎЛ

Эртага СССР граждан мудофааси ташкил этилганига 50 йил тўлади. Совет халқи ва унинг Қуролли Кучлари, граждан мудофаасининг шахсий состави бу санани СССР ташкил этилган куннинг 60 йиллиги шарафига умумхалқ социалистик мусобақаси авж олган, сиёсий активлиги ошган ҳолда кутиб олмоқдалар.

Совет халқи ўзининг бутун куч-қудратини КПСС XXVI съездининг ва КПСС Марказий Комитетининг май (1982 йил) Пленуми қарорларини амалга оширишга сафарбар этиш билан бирга Совет давлатининг тинчликка асосланган ташқи сиёсатини якдиллик билан қўллаб-қувватламоқда. Партия ва ҳукуматимиз мамлакатимизнинг мудофаа қобилиятини ошириш, унинг Қуролли Кучларини янада мустаҳкамлаш, совет халқи фаровонлигини ошириш тўғрисида тинмай ғамхўрлик қиляпти.

1932 йилнинг 4 октябрида Халқ Комиссарлари Советининг «СССР территориясини ҳаво ҳужумидан мудофаа қилиш» ҳақидаги низомига асосан аҳолини кимёвий, бактериологик ва ҳаво ҳужумидан муҳофаза қилиш маҳаллий (МПВО) органлари тузилди.

1941 йилгача ҳаво ҳужумидан муҳофаза қилиш штаблари аҳолида мудофаа кўникмалари ҳосил қилиш, шунингдек, заҳарли воситалардан зарар кўрганларга ёрдам кўрсатиш, ёнғинга қарши курашиш соҳасида иш олиб борди.

Улуғ Ватан уруши йилларида эса, МПВО қўшинлари Совет Армияси жангчилари билан бир сафда туриб, фашист босқинчиларига қарши мардонавор жанг қилдилар.

МПВО қисмлари Москва, Ленинград ва бошқа шаҳарларга душман томонининг ҳаво ҳужумини муваффақиятли бартараф қилиб, халқимизнинг буюк ғалабасига муносиб ҳисса қўшдилар. МПВО қўшинларининг бир неча юз мингдан зиёд солдат ва офицерлари жанг майдонларида кўрсатган жасорати учун СССР орден ва медаллари билан мукофотландилар.

Совет Ўзбекистони меҳнаткашлари қатори республикамиз МПВО тузилмалари ғалаба соатини тезлаштириш ишига ўз ҳиссасини қўшди. Урушнинг дастлабки йилларида ОСОАВИАХИМ ва Қизил Ярим Ой жамиятининг ёрдамида фронт орқасига эвакуация қилинган халқ хўжалиги, саноат объектлари ва аҳолини республикамиз территориясида жойлаштириш борасида катта ишлар олиб борди. Уруш қийинчиликларини бартараф этишда, вайрон бўлган халқ хўжалигини тиклашда фидокорона меҳнат қилди.

1961 йилда МПВО ўрнига СССР граждан мудофааси системаси вужудга келди. СССР граждан мудофааси фаолияти мамлакатимизнинг мудофаа қудратини юксалтиришга, янги оммавий қирғин қуролларига қарши ҳимоя чораларини ишлаб чиқишга, аҳолини ядро, кимёвий ва бактериологик қуроллардан ҳимоя қилишга қаратилган. Бундан ташқари аҳолини эвакуация қилиш ва тарқатиб жойлаштириш, коллектив ва шахсий ҳимоя воситалари билан таъминлаш, аҳоли орасида профилактик тадбирлар ўтказиш, чорва молларини, ўсимликларни, озиқ-овқат, сув, моддий бойликларни сақлаш, аҳолига ҳимояланиш йўлларини ўргатиш, ҳужум хавфи тўғрисида ўз вақтида огоҳлантириш граждан мудофаасининг асосий тадбирларидандир. Шунингдек бу тадбирларга душман ялпи зарар етказувчи қурол қўллаган вақтида халқ хўжалиги ва ишлаб чиқариш тармоқларининг барқарор узлуксиз ишлашини таъминлашга қаратилган тадбирлар ҳам киради. Булардан энг муҳимлари ишлаб чиқариш кучларини мамлакатнинг турли районларига барвақтроқ тарқатиб жойлаштириш, ишлаб чиқариш корхоналарини бир маромда ишлашга тайёрлаш ҳам киради.

Бугунги кунда мамлакатимизда, жумладан, республикамизнинг аҳоли яшайдиган пунктларида мукаммал жиҳозланган ва малакали кадрларга эга бўлган граждан мудофааси штаблари ишлаб турибди.

Республикамизнинг меҳнат коллективлари партия ва совет ташкилотлари раҳбарлигида граждан мудофааси бўйича ўтказилаётган барча тадбирларда актив қатнашиб, яхши натижаларга эришмоқдалар. Саноат корхоналари, ўқув муассасаларида, мактабларда, колхоз ва совхозларда, маҳалла ва уй бошқармаларида граждан мудофааси бўйича кенг тушунтириш ишлари олиб борилмоқда.

Граждан мудофаасига бағишланган ойликларда қўшинлар ва хизматларнинг оммавий қирғин қуролларидан сақланишга тайёргарлиги, санитария дружиналари ўртасида район, шаҳар ва область мусобақалари ва машғулотлари мунтазам ўтказилмоқда. Бу тадбирларни юксак савияда ўтказишда ва граждан мудофааси бўйича билимларни мустаҳкамлашда, амалий ишларда телевидение орқали олиб борилаётган «Буни ҳар ким билиши ва уддалаши лозим» кўрсатуви, Ўзбекистон ССР граждан мудофааси штаби ва республика курсларининг коллективи, республика комсомол ташкилотлари, ва бошқа ташкилотлар яқиндан ёрдам бермоқдалар.

Тошкент трактор заводи, «Ўзбексельмаш» бирлашмаси, Тошкент давлат университети коллективларида граждан мудофааси бўйича олиб борилаётган турли-туман ишлар диққатга сазовордир.

Граждан мудофаасини ривожлантиришда актив иштирок этаётган ва ўз хизмат бурчини сидқидилдан бажараётган ходимларимиз кўп. Улар СССР орден ва медаллари, СССР граждан мудофаасининг фахрий нишонлари билан мукофотланганлар.

Шуни ишонч билан айтиш мумкинки, республикамиз граждан мудофааси ходимлари бундан буён ҳам мамлакатимиз мудофаа қудратини оширишга, совет халқининг тинч ижодий меҳнатини қўриқлашга бутун куч ва имкониятларини сафарбар этадилар. Она-Ватанимизнинг янада гуллаб-яшнашига ўз ҳиссаларини қўшадилар.

С. ОХУНЖОНОВ,
генерал-лейтенант, Ўзбекистон ССР граждан мудофааси штабининг бошлиғи.

ИФТИХОР

Халқ ўқитувчиси, — деган эди ўртоқ Л. И. Брежнев, — совет жамиятининг ифтихоридир... Дарҳақиқат, ўқитувчилик халқ орасида энг фахрли, энг эътиборли касб.

СССР ташкил этилганлигининг 60 йиллигини нишонлашга қизғин тайёргарлик кўраётган Советлар мамлакатида, шу жумладан серқуёш Ўзбекистонда ҳам содир бўлаётган улкан ўзгаришларда, совет кишилари коммунистик жамият қуриш йўлида амалга ошираётган барча улуғвор ишларда халқ зиёлиларининг илғор отряди — ўқитувчиларнинг ҳам жуда катта ҳиссаси бор.

Бугун ана шу фахрли касб эгалари — халқ ўқитувчилари ўзларининг анъанавий байрамларини нишонламоқдалар. Ўқитувчилар кунини ёшларга пухта билим бериш ва уларни коммунистик руҳда тарбиялашда яхши натижалар билан кутиб олаётганлар орасида Тошкент шаҳрининг Фрунзе районидаги 118-мактаб рус тили ўқитувчиси Роза опа Исҳоқова ҳам бор. **Суратда: ўқувчилар меҳрибон муаллималари Р. Исҳоқовани Ўқитувчилар куни билан табрикламоқдалар.**

А. Тўраев фотоси.

ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИ ПРЕЗИДИУМИДА

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми республика юстиция органларида кўп йил самарали ишлаганлиги, социалистик қонунчиликни мустаҳкамлаш ишидаги хизматлари учун Самарқанд шаҳридаги биринчи давлат нотариал конторасининг катта нотариуси ўртоқ Саида **Шарипозага «Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган юрист»** фахрий унвони берди.

Давлат нотариал контораларининг бир группа ходимлари Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Фахрий ёрлиғи билан мукофотланди.

ХАЛҚ ХЎЖАЛИГИ МАНФААТЛАРИНИ КЎЗЛАБ

Иссиқ иқлим ва баланд тоғ районларининг шароитларида автотранспорт ва автомобиль йўлларидан фойдаланиш самарадорлигини ошириш проблемаларига бағишланган Бутуниттифоқ илмий-техника конференцияси 2 октябрь куни Тошкентда ўз ишини тугатди. Автомобиль ишлаб чиқариш, автомобиль йўлларини қуриш ва уларни ишлатиш билан алоқадор илмий-тадқиқот муассасалари, олий ўқув юртларидан вакил бўлиб келган олимлар орттирилган тажрибани ўртоқлашдилар. Партиянинг XXVI съезди, КПСС Марказий Комитетининг 1982 йил май Пленуми олға сурган актуал халқ хўжалик вазифаларини ҳал этиш йўлларини муҳокама қилдилар.

Ялпи ва секция мажлисларида Ўрта Осиё регионидаги республикаларнинг ўзига хос шароитларида автомобилда юк ташиш самарадорлиги ва тежамлилиги масалаларига доир ўтказилган тадқиқотларнинг натижалари анализ қилиб берилган докладлар ва ахборотлар тингланди. Мамлакатнинг иссиқ иқлим ва баланд тоғлик зонасида жойлашган республикаларда транспорт воситаларидан фойдаланишни, автомобиль йўлларини қуриш ва уларни ишлатишни янада яхшилашга қаратилган илмий изланишларни ривожлантириш ва конкрет тадбирлар ўтказишни кўзда тутувчи тавсиялар қабул қилинди.

(ЎзТАГ).

Ўзбекистон — чет элликлар нигоҳида

«ОҚ ОЛТИН» ДИЁРИДА

Мамлакатимизда ҳинд публицисти Д. С. Мехта меҳмон бўлиб турибди. Қуйида унинг республикамиздан олган таассуротларини ўқийсиз.

«Прогресс» нашриёти таклифи билан «СССР ҳинд кишиси нигоҳида» ва «СССРда оммавий ахборот воситалари» китоблари учун материал йиғиш мақсадида Совет Иттифоқига келганимга бир ой бўлди. Мен Боку ва Душанбада бўлдим. Энди эса ажойиб шаҳар Тошкент билан танишмоқдаман. Бу ерда ўтмиш ва янгилик уйғун боғланиб кетган. Тошкент ўзининг бутун тарихи давомида Ўрта Осиё ва Ҳиндистон ўртасидаги маданий ва савдо алоқаларини мустаҳкамлашда муҳим роль ўйнаб келди. Ҳиндистонни Осиё ва Европа мамлакатлари билан боғловчи улуғ ипак йўли айнан Тошкентдан ўтган. Бизнинг вақтларимизда эса Тошкентда 1966 йили Ҳиндистон ва Покистон ўртасидаги урушга якун ясаган Тошкент декларацияси имзоланди.

1966 йил 26 апрелда рўй берган зилзила хотиралари тошкентликларнинг ёдидан чиққани йўқ. Янги Тошкент — қисқа вақт ичида гўзаллиги жиҳатидан ўзига хос биноларни вужудга келтирган СССР халқлари қардошларча дўстлигининг ажойиб намунасидир. Шунинг учун ҳам шаҳар кўчаларида Совет Иттифоқи барча халқлари меъморчилигининг намуналарини кўриш мумкин.

Муҳим халқаро кенгашлар, олимлар конгресси, кинофестиваллар ўтказилаётган Тошкент шаҳрини ҳақиқатда ҳам тинчлик ва дўстлик шаҳри дейишга ҳақлимиз. Шаҳар кўз ўнгимизда қад кўтармоқда. В. И. Ленин майдонини ўраб турган ям-яшил дарахтлар, сўлим хиёбонлар, фавворалар, стадионлар ва баланд бинолар, бундан олтмиш йил илгари Ленин имзолаган Декрет асосида ташкил этилган Тошкент давлат университетининг кўкка бўй чўзган корпуси, ўқувчилар ихтиёрига 4 миллиондан зиёд китобларни таклиф эта оладиган А. Навоий номидаги оммавий кутубхона, ўзбек халқининг шонли тарихи ва кўҳна санъати ҳақида ҳикоя қилувчи жуда бой музейлар, тошкентликлар жасоратига қўйилган ва ўз рамзи билан кишини ҳайратга солувчи ёдгорлик, турли миллатга мансуб 16 болани тарбиялаб вояга етказган Шоаҳмад Шомаҳмудов оиласига қўйилган ёдгорлик — шаҳарнинг гуллаб-яшнаётганидан далолат берувчи Тошкентнинг бугунги қиёфаси ана шундай.

Тошкент фақат илм ва маданият маркази бўлиб қолмай, юксак ривожланган индустрия шаҳри ҳамдир. Тўқимачилик ва қишлоқ хўжалик машиналари, экскаваторлар, самолётлар, электр асбоб-ускуналари, турли хил идишлар ва кийим-кечаклар — Тошкент корхоналари ишлаб чиқараётган маҳсулотларнинг айримлари холос. Тошкент, шунингдек, йирик халқаро авиация алоқалари ва муҳим темир йўл узели ўтадиган марказ ҳамдир.

Ўзбекистон — «оқ олтин» ўлкаси. СССРнинг асосий пахта базаси. Шуни қайд этишни истардимки, республикада пахта етиштиришда механизациянинг салмоғи тобора ортиб бормоқда. Тошкентдан тахминан 150 километр нарида, Сирдарё областининг Ленин номли колхозида бўлганимда мен пахта далалари бўйлаб сузиб бораётган «зангори кема»ларни кўришга муяссар бўлдим. Колхозда шинам теплицалар вужудга келтирилган бўлиб, уларда лимон, бодринг ва помидор етиштирилмоқда. Пахтакорлар ихтиёрида яхши жиҳозланган мактаблар, болалар боғчалари, ясли, касалхона ва поликлиникалар бўлиб булар халқ фаровонлиги ҳақида ғамхўрлик қилиш — Совет ҳукуматининг олий мақсади эканлигидан ёрқин далолат бериб турибди. Тошкент яқинидаги Свердлов номли совхозда ҳам қишлоқ меҳнаткашларининг тинч, фаровон яшаётганликларининг шоҳиди бўлдим.

Янгиер шаҳрини бориб кўрган киши совет воқелигининг янги қиррасига дуч келади. Бу ўзбек халқининг чексиз чўлларни инсон измига бўйсундириш учун куч-ғайрат сарф қилаётганлигининг ажойиб намунасидир.

Совет халқининг Ҳиндистонга бўлган катта меҳр-муҳаббатини шундан билиш мумкинки, Ҳиндистон маҳсулотлари — чармдан ишланган буюмлар, идишлар, кийим-кечак ва бошқа шу каби маҳсулотлар бу ерда жуда машҳур. СССРдаги ҳинд молларини сотиш бўйича ихтисослаштирилган икки магазиннинг бири Тошкентдаги «Ганга» магазини кишилар билан гавжум.

Ўзбекистонда оммавий ахборот воситаларининг юксак ривожланганлиги тўғрисидаги фикримизни Ўзбекистон Коммунистик партияси Марказий Комитетининг нашриёти фаолияти билан далиллаш мумкин. Нашриёт босмахонасида замонавий машиналарда ўнлаб марказий, республика, шаҳар ва область газеталари, ранг-баранг журналлар, юзлаб китоб ва брошюралар юз минглаб нусхада нашр қилинмоқда. Нашриёт ходимлари ихтиёрига яхши жиҳозланган санаторий-профилакторий, иккита пионер лагери бериб қўйилган.

Аммо энг унутилмас таассурот бўлиб қалбимга кирган нарса — Ўзбекистоннинг очиқ кўнгиллиги ва меҳмондўстлиги, ўзбек халқининг менинг мамлакатимга бўлган илиқ туйғуларидир. Бизнинг дўстлигимиз чуқур тарихий илдизларга эгадир. Ҳиндистон ва Ўзбекистон маданияти ва анъаналаридаги кўпгина жиҳатлар умумийдир. Ўзбек ва ҳинд тилларидаги юзлаб сўзлар ҳам айнан бир хилда. Дўстлигимизнинг бутун кучини биз Л. Б. Шастри номидаги 24-мактабга борганимизда тўла-тўкис ҳис қилдик. Ҳинд тилида бемалол сўзлаша оладиган ўқитувчилар ва ўқувчилар бизни самимий қабул қилдилар. Мактаб қаршисида қад кўтарган Л. Б. Шастрига қўйилган ёдгорлик совет халқининг Ҳиндистон ҳукуматининг бошлиғи хотирасига бўлган ҳурмати ифодасидир. Икки буюк мамлакат мақсадлари бирлигининг рамзи — бутун дунёда тинчликни сақлаб қолиш ва мустаҳкамлаш рамзидир.

Совет Ўзбекистони бундан кейин ҳам гуллаб-яшнайверсин, «оқ олтин» диёри узра тинч осмон барча рангларда товланаверсин, совет—ҳинд дўстлиги ўсиб мустаҳкамланаверсин!

Д. С. МЕХТА,
ҳинд публицисти.

СССР 60

ЮБИЛЕЙ ЙИЛИ МЕҲНАТ ВАХТАСИДА

МАШИНАЛАРНИ ЗЎР УНУМ БИЛАН ИШЛАТАЙЛИК!

Механизаторлар йўқламаси

МАРД МАЙДОНДА СИНАЛАДИ

Қашқадарё областининг Қарши райони пахтакорлари юбилей йилида она-Ватан хирмонига 50 минг тонна «оқ олтин» етказиб беришга қарор қилганлар. Дала гвардиячилари шу ҳосилнинг 80 процентини «зангори кема»лар бункеридан тўкиш мажбуриятини олишган. Шу курашда кўплаб механизаторлар ўз зиммаларига конкрет мажбуриятлар олиб, ўзаро мусобақалашиб ишлашяпти. Қуйида икки мусобақадош механизатор Мастура Файзиева ва Момохол Полвоновалар шу кунлардаги ишлари ҳақида ҳикоя қиладилар.

Дақиқалар ғанимат

Мастура ФАЙЗИЕВА,
Собир Раҳимов номли совхоз механизатори, Ўзбекистон ССР Олий Совети депутати.

— Механизаторлик менга ота касб. Отам Нарзулла Файзиев қарийб 30 йилдан буён техника жиловини бошқариб келмоқда. У доимо касбини шарафлаб ардоқлайди. Шу сабабли мен ҳам, сингилларим Зебо, Муҳаббат ва Қаноат ҳам ота касбини эгаллаганмиз. Оилавий бригадамиз кун сайин ... айланиб боряпти. Биз ҳам кўпчиликдан четда қолмаслик, ташаббускорлар қаторида бўлиш учун оилавий экипаж туздик.

Ўзим бригада бошлиғиман. Бригадамизда 70 гектар пахта майдонининг ҳар гектаридан 60 центнердан хирмон кўтариш аҳд қилганмиз. Мажбуриятимиз ... Бунинг устига барча ҳосилни агрегатлар ёрдамида териб олишга сўз бердик. Шу туфайли чигит сепишдан олдин ... ниҳоллари машина терими учун махсус тайёрланди. Натижа чакки бўлмади. Барча майдонларда бемалол ... даражада ҳосил етиштирилди. Теримга ҳам пухта ҳозирлик кўрдик. Бригадамизда пахта терими ҳам уюшқоқлик билан бошланди.

Муваффақият салмоғи кишини янги зафарларга руҳлантирар экан. Кейинги кунларда ишимиз янада баракали бўлди. Ҳаммамиз қўлни қўлга бериб ҳамкорликда ишлаймиз. Дала — бункер — тележка — пахта пункти конвейери амалга оширилмоқда. Шу туфайли бригадамиз пахта тайёрлаш планини биринчилар қаторида бажарди.

Оилавий экипажимиз кунига 1000 тонна пахта териб бериш мажбуриятини олган. Мен 300 тонна пахта термоқчиман. Ҳозир оиламиз билан бу маррани эгаллаш йўлида астойдил меҳнат қиляпмиз.

Бу йил совхозимиз пахтакорлари давлатга 5500 тонна «оқ олтин» етказиб беришади. Унинг 4500 тоннасини машиналар ёрдамида термоқчимиз.

Ҳурматли ҳамкасбим! Бир мусобақадош сифатида ютуқларингизни ўрганмоқдаман. Сиз ҳам ўз муваффақиятларингиз ҳақида хабардор қиларсиз, деган умиддаман.

Техника — қанотимиз

Момохол ПОЛВОНОВА,
«Ленинизм» совхозининг механизатори, район Советининг депутати

Мастурахон! Мусобақадош сифатида тажрибаларингиз билан ўртоқлашганингиз учун раҳмат. Чунки ишимиз жараёнида бошқа илғор тажриба ва муваффақиятлар келгусида барчамизнинг ютуғимиз бўлиб қолади.

Республикамиз партия-ҳукуматининг 1982 йил ҳосилини йиғиштириб олишга тайёргарликни тугаллаш ва ўртоқ Л. И. Брежневнинг пахта сифатини ошириш ҳақидаги йўл-йўриқларини бажариш соҳасидаги қарори хўжалигимиз заршуносларини ғоят руҳлантирди.

Совхозимиз меҳнаткашлари юбилей йилида Ватанга 7150 тонна пахта топширадилар. Шунинг 5500 тоннасини ёки 80 процентини машиналар билан териш планлаштирилган.

Айни кунларда теримни уюшқоқлик билан ўтказиб, уни қисқа муддатларда тугаллаш чораларини кўряпмиз. 30 та «зангори кема» юксак унумларда ишлатилмоқда. Уларнинг ҳар бири билан кунига ўртача ҳисобда 8—10 тоннадан дурдона териляпти.

Мен бир неча йилдан бери турмуш ўртоғим Гелди Турсунмуродов бошлиқ бригадада меҳнат қилиб келмоқдаман. Бригадамиз аъзолари бу йил 75 гектар ернинг ҳар гектаридан камида 55 центнердан хирмон кўтариш мажбуриятини олишган. Мен йил бошида 300 тонна «оқ олтин» теришга аҳд қилганман. Айни кунларда сўзимнинг устидан чиқишга ҳаракат қиляпман

Сентябрь ойида бўлиб ўтган ёғингарчилик 3—4 кун машиналарнинг унумига бир оз халақит берди. Лекин ҳозир кунлар яна исиб, агрегатларни тўла қувват билан ишлатиш имконияти туғилди. Барча механик-ҳайдовчилар ҳар бир дақиқадан унумли фойдаланишга ҳаракат қилишяпти. Мен ҳам бор маҳоратимни ишга солиб, кунига 10—12 тоннадан пахта термоқдаман.

Кўсаклар кун сайин чамандек очилаётир. Янада унумлироқ ишлашга шароит яратиляпти. Шуни ҳисобга олиб суръатга-суръат қўшган ҳолда кунлик кўрсаткични 12—14 тоннага етказаман. Халқимизда мард майдонда синалади деган гап бор. Яна бир неча кун оғирликни бўйнимизга олиб, фидокорона тер тўксак, албатта, кўзлаган маррамизни эгаллаймиз.

Шонли механизаторларимиз юбилей йилида зўр шижоат билан меҳнат қилмоқдалар. Суратларда: 1. Поп районидаги «Партия XXII съезди» колхозининг илғор механизатори Б. Эрматова. У бу йил 300 тонна пахта териб эл хирмонига тўкади. 2. Бухоро районидаги «Янги турмуш» колхози пахтазорларида 30 агрегат унум билан ишлатиляпти. Хўжаликнинг илғор механизатори М. Мамедов бошқаларга ибрат кўрсатяпти. У ўз терим агрегатида 200 тонна «оқ олтин» териш мажбуриятини олган.

А. Мирзажонов ва Ҳ. Ҳайдаров фотолари. (ЎзТАГ).

ПАХТАЗОР ИЛҲОМЛАРИ

СУРУР

Аёзларда
лой кечганман,
шўр ювиб,
Шудгорларда
тонг оттирдим,
гоҳ ивиб,
Гоҳ кўкламнинг
ёмғирича тер тўкдим.
Бир бор экдим,
ўн бор экдим,
юз экдим.
Жала қуйиб,
дўл савалаб,
сел ювди.
Чигит униб
чиқмас, дея
қўрқувдим.
Қатқалоқда
без кесакни майдалаб,
Пахтам, дедим,
қилдим неки
фойдали.
Ғўза белга
урган чоғи
қувондим.
Қуёш янглиғ
тепасида ўртандим.
Шудринг кечдим,
чеканка ҳам қилдим мен,
Ҳар ғўзанинг
парвонаси
бўлдим мен,
Илк шонадан
бошим етди
фалакка,
Ойлаб кутдим
айланишин кўсакка.
Шарбат сувин
эгатларга
тарадим.
Уфққа туташ
пахтазорга
қарадим.
Толеимдай
оқ чаноқлар
очди юз.
Далаларга
зарлар сочди
олтин куз.
Лўппи-лўппи
чаноқ дурдек
порлади,
Териб ол, деб,
далаларга
чорлади.
Бир томонда
машиналар
гувиллар,
Кўкка булут
чиқса кўнгил шувиллар,
Терим авжда!
бошланади жангнома.
Пахта бирла
бошланади
ҳангома.
Қор кечаман,
лой кечаман
яна мен.
Аёзларда,
бўронларда
ёнаман.
Ўроқ-болға
кучи шунда
кўринар.
Бундай пайтда
дўсти йўқлар
уринар.
Уландилар
карвон келиб
карвонга,
Туташдилар
хирмонлар ҳам
хирмонга.
Ўз-ўзидан
келмас экан
ғалаба,
Пахтакорни
шарафлаш —
дил талаби!

Барот ИСРОИЛ.

Сўз — терим илғорларига

ЮКСАК МАРРА

Юбилей йилида она-Ватан хирмонига 3 минг тонна «оқ олтин» армуғон этиш, ҳар гектар ердан 40 центнердан ҳосил йиғиб олиш дастлабки мажбуриятимиз эди. Далаларда етиштирилган ҳосил социалистик мажбуриятни ошириб бажаришга имкон беради. Шуни ҳисобга олиб, СССР 60 йиллиги шарафига ялпи пахта миқдорини 3500 тоннага, ҳосилдорликни 45 центнерга етказишга азми қарор қилдик. Ана шу ҳосилнинг 80 процентини «зангори кема»лар билан йиғиштириб оламиз.

Колхозимиз пахта тайёрлашда райондагина эмас, балки областда ҳам пешқадамлар сафида бормоқда. Теримни ипатоволиклар методи асосида ташкил этиб, барча агрегатларнинг икки сменада ишлашини таъмин этмоқдамиз. Куни кеча 10 та машина билан қарийб 85 тонна пахта терилди. Ҳар бир агрегатнинг кунлик иш унуми ўртача 8 тоннани ташкил этяпти. Мингдан зиёд теримчи кун бўйи далада тер тўкмоқда. Ўқувчилар ва пенсионерлар ҳам этак тақиб пахтазорга отландилар. Ҳар бир теримчининг кунлик иш унуми 75 — 80 килограммга етмоқда.

Пешқадам бригадаларимиз Тошкент технологиясининг афзаллигини алоҳида исботлаб беришаяпти. М.Хўжаев бошлиқ бригадада бир хафта ичида 65 процент пахта тайёрланди. 60 центнерчи бригаданинг бу йилги марраси она-Ватанга 500 тонна аъло сифатли пахта сотишдан иборат. Механик-ҳайдовчилардан К. Муҳиддинов, Х. Шодиев ўртоқлар кунига 11 — 12 тоннага етказиб дурдона теришга муваффақ бўлишяпти.

Чаноқлардан граммлаб дур териб, тонналар яратаётган Гавҳар Султонова, Олия Искандарова, Зуҳра Жамолова сингари чеварлар кунига 140 — 150 килограммдан «оқ олтин» топширишяпти. Область Советининг депутати Раънохон Раззоқова, айниқса, ибрат кўрсатмоқда. У кунига 200 килограмм ва ундан ошириб пахта термоқда. Бу меҳнатсевар, ташаббускор, депутат қиз мавсумда 12 тонна дурдона теришга аҳд қилган.

Биз 15 октябргача йиллик планни бажаришни мўлжаллаб турибмиз. Ҳозир кунига йиллик планнинг 3 — 4 проценти миқдорида пахта тайёрлаяпмиз. Машиналарни тўлиқ ва унумли ишлатиб кунлик ўсишни 5 — 6 процентга етказишни жанговар вазифа қилиб қўйдик.

Н. САЙФИЕВ,
Навоий область, Қизилтепа районидаги Ульянов номли колхоз раиси.

«ПАХТА ШТАБИ»ГА ХАБАР ҚИЛАДИЛАР

ТЕРИМ ЗАРБДОРЛАРИ

Йўлдошали АЛИБОЕВ

Тўрақўрғон районидаги «Ўзбекистон» колхозининг механик-ҳайдовчиси. Бир кунда 12 тонна, мавсум бошидан буён 130 тонна пахта терди. Шу колхоздаги унинг ҳамкасби **Қамариддин АБДУЛЛАЕВ** эса бир кунда 11 тонна, мавсум бошидан буён 120 тонна пахта терди.

Машраб ТЎРАЕВ

Поп районидаги «Правда» колхозининг механик-ҳайдовчиси. Бир кунда 12 тонна, мавсум бошидан буён 129 тонна пахта терди. Шу райондаги «Партия XXII съезди» колхозининг турсунойчиси **Омина МИРАҲМЕДОВА** бир кунда 10 тонна, мавсум бошидан буён 110 тонна пахта терди.

Ақида АБДУРАҲМОНОВА, Ҳадича МАТКАРИМОВА, Тожихон ҲАЙДАРОВА ва Шарифа САИДАЗИМОВА Наманган районидаги «Коммунизм» колхозининг чевар теримчилари. Бир кунда 250—300 килограммдан пахта тердилар. Уларнинг ҳар бирининг мавсум бошидан буён терган пахтаси 10 тоннага етди.

Карима ҚАҲҲОРОВА, Соҳиба МАМАДАЛИЕВА, Ойша НИЗОМОВА, Шарифа ОХУНОВА Чортоқ районидаги «Москва» колхозининг кўпмингкилограммчилари. Мавсумда 10 тоннадан ипак пахта теришга сўз берганлар. Улар ҳозир ўз аҳдлари устидан чиқиш учун кунига 180—200 килограммга етказиб пахта теришмоқда.

ПАХТАКОРЛАР ХИЗМАТИДА

ҚАРШИ. («Совет Ўзбекистони» мухбири). Қамаши район партия комитети томонидан йиғим-терим мавсумида ташкил қилинган «Пахта-82» агитбригадаси колхоз ва совхозларнинг дала меҳнаткашларига намунали хизмат кўрсатаётир. Агитбригада составида «Билим» жамияти район ташкилотининг лекторлари, агитаторлар, соғлиқни сақлаш ҳамда маиший хизмат кўрсатиш ходимлари, район маданият уйининг «Бўстон» ашула ва рақс ансамбли ҳаваскорлари бор.

Кейинги кунларда райондаги «Фарғона», «Қорабоғ», Гагарин номли совхозлар ва «Коммунизм йўли» колхози пахтакорлари ҳамда йиғим-теримга кўмаклашиш учун чиққан ҳашарчилар агитбригада коллективи хизматидан мамнун бўлдилар.

М. КАРОМОВ.

Ильич районидаги Ғафур Ғулом номли совхоз пахтакорлари йиллик маррани 5 октябргача бажариш учун терим суръатини кун сайин кучайтирмоқдалар. Суратда: 6-бўлим бригадири О. Йўлдошев (ўнгдан биринчи) ва илғор механизаторлар О. Мапасов, К. Бўстонов, Э. Қишқабоев.

А. Тўраев фотоси.

ТАШАББУСКОРЛАР

ХАЛҚ КОНТРОЛИ ГРУППАСИ ИШ ТАЖРИБАСИДАН

«Коммунизм» колхози халқ назоратчилари актив жамоатчилик фаолиятлари туфайли Пахтачи районидагина эмас, Самарқанд областида ҳам кўпчиликнинг тилига тушишган. Чунки бу хўжалик назоратчилари ўз иш жойларида ўрнак кўрсатиб меҳнат қилиш билан бирга жамоат мулки посбонлиги топшириғини ҳам ғайрат ва ташаббус билан адо этмоқдалар. Пахтанинг юксак сифатли бўлиши учун кураш, «оқ олтин»нинг бир грамми ҳам нобуд бўлишига йўл қўймаслик уларнинг диққат-эътиборида. Айниқса, ҳосил йиғим-теримида механизациядан самарали фойдаланиш учун кураш назоратчилар фаолиятининг энг муҳим йўналишига айланган.

Ёш механизатор Жумабой Ўролов колхоз халқ контроли группаси раиси Низом Муҳаммадиевнинг олдига куюниб келиб қолди.

— Биласизми, Низом ака, — деди у ўзини босолмай, — айрим механизаторларнинг техникага бўлган муносабатларини кўриб ҳайрон қоласан, киши. Машинани хоҳлаган жойда қолдириб кетаверишади. Уйда дейсизми, кўчада дейсизми, барибир. Ахир, бу аҳволда техника барвақт ишдан чиқиши мумкин!

Низом ака Жумабойнинг гапларини тинглар экан, бир зум хаёлга толди. Ростдан ҳам йўлда келаётганида бир механизаторнинг трактори билан уйига нонушта учун кетаётганини кўрган эди. Кўнглига касаба союз ташкилоти билан бамаслаҳат техникани авайлаб-асрашнинг аҳволи ва механизаторларга яратилган иш шароитини текшириб кўриш зарур, деб тугиб қўйганди. Ахир ана шу нонушта иш ўрнида ташкил қилинса ҳам вақт, ҳам ёнилғи тежалган бўларди-ку!

— Жумабой, техника пахта йиғим-теримига қандай тайёрланаётгани ва унинг сақланиши қандай ташкил этилганини текшириб кўрсак, нима дейсан?

— Мен ҳам шуни айтмоқчиман, — деди Жумабой.

— Бўлмаса, механизация сектори аъзолари тўпланишиб, текширишда кўпроқ нималарга эътибор бериш кераклигини маслаҳатлашиб, келишиб олсанглар. Бу иш учун махсус план тузиб чиқамиз, сўнг текширишга тажрибали мутахассисларни ҳам жалб қилардик, — деди Низом ака.

— Бугуноқ сектор йиғилишини ўтказамиз, — деди Жумабой.

Ўз вақтида ўтказилган текшириш фойдали бўлди. Текширув чоғида қатор тракторлар, пахта териш машиналари, прицеплар ремонти арзимаган сабаблар билан ниҳоясига етмай турганлиги аниқланди. Техника бириктириб қўйилган айрим механизаторлар ҳам масъулиятсизлик билан иш тутганлар. Жумладан, уларнинг вазифаларига лоқайдлик билан қараганликлари туфайли хўжаликка 1188 сўм зарар келтирилган. Масала халқ контроли группаси йиғилишида муҳокама қилинди. Группа тегишли муҳокамадан сўнг айбдор шахслардан келтирилган зарарни ундириб олиш юзасидан колхоз правлениесига таклиф киритди.

Ёки бошқа бир мисол. Яқинда колхоз халқ контроли группасининг чорвачилик сектори аъзолари қорамолларнинг парвариши қандай ташкил этилганлиги, озуқа ва ем-хашакдан фойдаланишнинг аҳволини текшириб чиқдилар. Маълум бўлдики, кейинги вақтда 34 та қорамолнинг нобуд бўлишига йўл қўйилган. Бунинг устига 1,5 тонна ем-хашак исроф этилган. Халқ мулки посбонлари ўз хизмат вазифаларини суиистеъмол қилаётган мансабдор шахслар нима учун ана шундай хато ва камчиликларга йўл қўяётганликларини тушунтириб беришни ўз йиғилишларида талаб қилдилар. Халқ контроли группаси таклифи билан колхоз маъмурияти хўжаликка зарар келтирган 21 кишидан 4053 сўм ундириб олди.

Умуман «Коммунизм» колхози халқ назоратчилари кейинги вақтда назорат ишлари самарадорлиги учун курашни кучайтирдилар. Уларнинг ўтказган рейдлари ва тафтиш ишлари туфайли колхозда 35,8 минг киловатт соат электр энергия, 17 тонна ёнилғи-мойлаш материаллари, 21 тонна цемент, 11,8 кубометр ёғоч-тахта материалларини иқтисод қилишга эришилди.

Халқ назоратчиларининг фаолият доираси ниҳоятда кенг. Улар ердан унумли фойдаланишдан тортиб иш юритишни малакали ташкил этишгача бўлган ҳамма масалаларни қамраб олмоқдалар. Бу серқирра жамоатчилик фаолиятида Самар Эргашев, Ғулом Тошбоев, Абдураим Ҳақбердиев, Бердиқул Абдурасулов, Худойназар Тожиевлар ўрнак кўрсатишяпти. Колхоз халқ назоратчилари 181 кишидан иборат бўлиб, улар турли соҳада ибрат кўрсатиб меҳнат қилмоқдалар. Назоратчилардан 32 киши маҳаллий Совет депутатлигига сайланган. Халқ мулки посбонларининг аксарияти коммунист ва комсомоллардир.

Колхоз халқ контроли группасига мана 18 йилдирки, малакали агроном, Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган пахтакор Низом Муҳаммадиев узлуксиз раислик қилиб келмоқда. Пахта йиғим-терими бошланиши арафасида халқ назоратчилари яхши бир ташаббус билан чиқдилар. Пахта йиғим-теримини уюшқоқлик билан ўтказиш, «оқ олтин»нинг исроф бўлишига йўл қўймаслик, терим техникасидан унумли фойдаланишни ташкил этиш бўйича махсус тадбир ишлаб чиқилди. Уларнинг бу ташаббуси область халқ контроли комитети томонидан қўллаб-қувватланиб, пахтакор хўжаликларда кенг оммалаштиришга тавсия этилди.

Коммунизмликлар СССР ташкил топган куннинг 60 йиллик юбилейини муносиб нишонлашга аҳд қилишган. Бу йил 1747 гектар пахта майдонининг ҳар гектари ҳисобига 50 центнердан ҳосил йиғиб-териб олиш уларнинг эзгу-мақсадидир.

Хўжалик далаларида йиғим-терим қизғин давом этмоқда. 16 та терим-транспорт отряди қошида ташкил этилган мавсумий назорат постлари фаол иш олиб боряпти. Халқ мулки посбонларидан Эшқувват Маҳмудов, Орзиқул Сувонов, Бобоназар Оллоёров каби механик-ҳайдовчилар эса иш жойларида ҳам юксак намуна кўрсатиб, мавсумда 200-250 тоннадан «оқ олтин» териб бериш юзасидан зиммаларига олган социалистик мажбуриятларини муваффақиятли бажариш учун зўр ғайрат кўрсатиб меҳнат қилмоқдалар.

А. МАҲСУМОВ,
Ўзбекистон ССР Халқ контроли комитетининг инспектори.

ДЕҲҚОН ФАРОҒАТИ

Янгийўл районидаги Ленин номли колхоз аъзолари пахта ва бошқа деҳқончилик маҳсулотлари етиштиришни кўпайтириш мақсадида далаларда, фермаларда баракали меҳнат қилмоқдалар. Колхоз правлениеси ва партия ташкилоти уларга маданий-маиший хизмат кўрсатишни яхшилаш ҳақида яқиндан ғамхўрлик қиляпти. Бу соҳада дала шийпонлари муҳим роль ўйнамоқда. Улар деҳқонларнинг иккинчи уйига, маданий-маиший хизматнинг марказига айланган.

Колхоз қишлоғининг қиёфаси шаҳарга ўхшаб кетади. Деҳқонларнинг уйига ҳавасингиз келади. Қайси ҳовлига, томорқа участкасига қаранг, сўриларга кўтарилиб, меҳр билан парвариш қилинган токларнинг узуми олтинсимон товланади. Ниёзбоши қишлоғи азалдан одамларининг миришкорлиги, ўзининг ширин-шакар узуми билан тилга тушган. Аммо, эндиликда улар кечираётган фаровон ва маданий ҳаёт совет деҳқонининг турмуш тарзи қай даражада такомил топганлигидан далолат бериб турибди.

Колхоз аъзолари ҳозир фидокорона меҳнатлари билан етиштирилган мўл пахта, каноп, сабзавот ҳосилини жадал йиғиштириб олишяпти, зиммаларига қабул қилган социалистик мажбуриятларини тўла-тўкис бажариш учун қизғин кураш олиб боришяпти. Бу мажбуриятлар жуда залворли. Бу йил давлатга 1400 гектар майдоннинг ҳар гектаридан 40 центнердан пахта, 295 гектар майдоннинг ҳар гектаридан 210 центнердан каноп пояси, тўрт минг тонна сабзавот, кўп миқдорда узум, гўшт, сут, тухум етказиб бериш мўлжалланган. Хўжалик аъзолари СССРнинг 60 йиллигини ана шундай улкан меҳнат совғаси тайёрлаган ҳолда кутиб олишга аҳд қилишган.

Дала деҳқон учун фақат меҳнат қилиш жойи эмас. Колхоз правлениеси ва партия ташкилоти деҳқонларнинг яхши ҳордиқ чиқаришлари учун қайғурмоқда. Бригадаларнинг дала шийпонлари оромгоҳ масканларга айлантирилган.

Мана, улардан бири — республикада хизмат кўрсатган пахтакор Анорқул Йўлдошев бошлиқ бригаданинг дала шийпони. Асфальт йўл ёқасидаги сўлим дарахтзор ичига жойлашган катта бинонинг икки хонасида мавсумий боғча ва ясли жойлашган. Пахта тераётган, каноп ўрим-йиғимида иштирок этаётган аёлларнинг ўғил-қизлари жажжи каравот ва беланчакларда осойишта ухлашяпти. Тарбиячи Ўринигул Убайдуллаева уларнинг атрофида парвона. Хоналарнинг бири хотин-қизлар ва иккинчиси эркакларнинг дам олиши учун мосланган.

— Мана бу хона, — деди бизни бошлаб кирган бригадир фахр билан, — қизил бурчак. Бу ерда бригада аъзолари газета, китоб ўқишади, телевизор кўриб, радио тинглашади. Ахборотчимиз Зокир Абдукаримовнинг суҳбати ҳам шу ерда ўтказилади.

— Шу кеча-кундузда пахта, каноп, сабзавот, узум ҳосилини йиғиштириб олишда, чорвачиликдаги ишларда, — дейди колхоз партия комитетининг секретари Шокир Абдукаримов, — 2360 колхозчи қатнашмоқда. Улар орасида 900 га яқин болали аёллар бор. 22 бригаданинг ҳаммасида мукаммал жиҳозланган, колхозчиларнинг маданий дам олишлари учун ҳамма қулайликлар яратилган дала шийпонлари мавжуд. Ҳар куни икки марта иссиқ овқат тайёрланади. Сабзавот, мева ва узум, қовун-тарвуз етарли.

Колхозда қурилишга эътибор катта. Шу боисдан қишлоқ йил сайин чирой очиб бормоқда. Унда учта марказий болалар боғча ва яслиси бўлиб, колхозчиларнинг 400 фарзанди тарбияланмоқда. Ҳозир яна битта 280 ўринли болалар боғчаси қуриляпти. У келгуси йили битказилади. Бундан ташқари, бригадаларнинг ҳаммаси ва чорвачилик комплексида мавсумий боғча-яслилар ташкил этилган. Уларда колхоз аъзоларининг 400 дан ортиқ фарзанди тарбияланяпти. Буларнинг ҳаммаси деҳқонлар ва чорвадорлар ўз эркатойларидан хотиржам бўлиб, унумли меҳнат қилишлари, маданий дам олиб, яхши ҳордиқ чиқаришлари, маҳсулот етиштиришни кўпайтириш учун давом этаётган меҳнат беллашувини тобора кучайтиришга имкон бермоқда.

48 нафар агитатор, 50 кишидан иборат сиёсий ахборотчилар колхоз аъзолари ўртасида оммавий-сиёсий ишларни кучайтиришда, уларни партиямизнинг XXVI съезди, КПСС Марказий Комитетининг май Пленуми қарорларини амалга ошириш учун курашга тобора кенгроқ сафарбар этишда партия ташкилотига яқиндан ёрдам бермоқда.

Пахтазор ва канопзорларда, сабзавот пайкаллари ва токзорларда, чорвачилик фермасида иш қизғин. Ҳамманинг фикри-зикри етиштирилган мўл-кўл ҳосилни тезроқ йиғиштириб олиш, давлат плани ва юксак мажбуриятларни барвақт бажаришга қаратилган. «Зангори кема»ларнинг капитанлари бункерлардан кун сайин кўпроқ пахта тўкишга, ҳосилнинг камида 80 процентини машиналар билан териш ҳақида берган сўзларининг устидан чиқишга интилишяпти. Каноп ҳосилини ўриш барвақт тугалланди. Давлатга 3130 тонна сабзавот сотиш юзасидан белгиланган план адо этилди. Пахта тайёрлаш плани бажариладиган кун тобора яқинлашяпти.

Ҳ. АБДУСАМАТОВ,
«Совет Ўзбекистони» мухбири.

ФАЗОГА ЙЎЛ

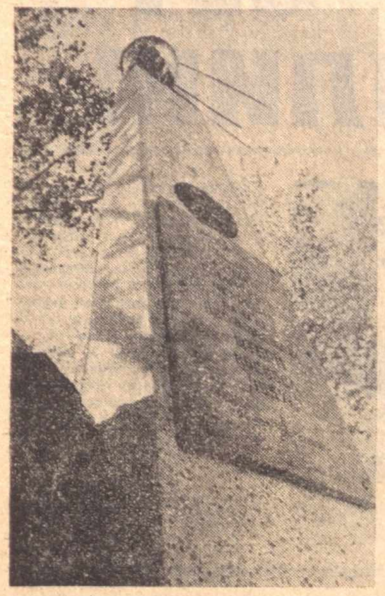

ЕРНИНГ БИРИНЧИ СУНЪИЙ ЙЎЛДОШИ УЧИРИЛГАН КУННИНГ 25 ЙИЛЛИГИГА

1957 йилнинг 4 октябри инсоният тарихи солномасига зарҳал ҳарфлар билан ёзиб қўйилади. Шу куни космик фазони инсоният томонидан забт этиш даври бошланди. Советлар диёрида жаҳонда биринчи бўлиб Ернинг биринчи сунъий йўлдоши учирилди.

Совет космонавтикасининг кейинги тарихи ҳам ниҳоятда бой. Юрий Гагарин «Восток» кемасида космосга биринчи бўлиб кўтарилди. Ойга, Венерага, Марсга планеталараро станциялар учирилди. «Восток» кемасидан сўнг «Восход», «Союз» кемалари космонавтлар томонидан бошқарилди. «Салют» орбитал станцияси ичида илмий экспедициялар муваффақиятли иш олиб борди. Бундай муваффақиятларнинг барчасида илк шодиёна — Ернинг биринчи сунъий йўлдоши учирилганлиги кунини инсоният ҳамиша хотирада сақлайди. Суратда: Бойқўнғир космодромида Ернинг биринчи сунъий йўлдоши учирилган жойда қўйилган ёдгорлик.

ТАСС фотохроникаси.

ХАЛҚ ТАЛАНТЛАРИ

САНЪАТНИ СЕВИБ ЖОНДАН

Фарғона область Бувайда районидаги Калинин номли колхозда Ғойибберди Тўйчиев деган оддий бир киши яшайди. Унинг ёши 57 да. Ўзи жуда хушчақчақ, дилкаш, одамшаванда. Агар Бачқир қишлоғи томонга уни излаб бориб қолгудай бўлсангиз, учраган ҳар бир киши «Ғойибберди ака бизнинг ҳамқишлоғимиз бўлади», деб у билан фахрланади.

У бундай ҳурмат, иззат ва икромга қандай эришди? Албатта, ҳар бир инсон ўз меҳнати билан қадр топади. Ғойибберди ака ёшлигиданоқ отасининг ёнида колхозчи бўлиб ишлай бошлади. Даладагиларга дастёрлик қилди, тракторга сув ташиди, чой қайнатди, иссиқ овқатга олов қалади. Ўн тўрт ёшида Катта Фарғона канали қурилишида, кейинчалик эса, Фарҳод ГЭСи қурилишида қатнашди. Ҳамқишлоқлари Мирзаабдилла, Носиржон исмли дилкаш йигитлар билан қурувчиларга маданий хизмат кўрсатишиб юрган машҳур ҳофизларга тақлид қилиб, «саҳна орқаси»да хиргойи қилиб юрди. Кунлардан бир куни йигитларга кўзи тушиб қолган таниқли ҳофиз Акбар Ҳайдаров уларни давраға олиб чиқиб, ашула айтдиради. Шу воқеа сабаб бўлиб, Ғойибберди аканинг ҳаёти санъат билан боғланиб қолди. Кейинчалик, тракторчилик касбини эгаллаб рул бошқариб юрганда ҳам, сувчилик қилиб, ғўза қатор ораларига обиҳаёт тараётганда ҳам, бригада бошлиғи бўлиб юрган кезларида ҳам қўшиқ унинг доимий ҳамроҳи бўлди.

Мана, ўттиз йилдирки, у Калинин номли колхозда ишлаш билан бирга Бувайда район маданият уйи қошида ташкил этилган «Табассум» ашула ва рақс ансамблининг доимий қатнашчиси. Унинг репертуарини халқимизнинг ноёб катта ашулалари, классик мақомлардан қўшиқлар, сўлим яллалар ташкил этади. Ғойибберди ака республика конкурсларининг бир неча марта лауреати. У иштирок этаётган «Табассум» ансамбли 1971 йилдаёқ республика ҳаваскорлик коллективлари ўртасида биринчилардан бўлиб чет эл сафарида бўлган эди. «Ўзбекфильм» студияси ўша йили «Табассум» билан учрашув» номли қисқа метражли фильм яратди. Ансамбль Эрон, Афғонистон, Ироқ мамлакатларида бўлиб, ўз санъатини намойиш қилган.

Ғойибберди ака ўз устозлари Абдуқодир ҳофиз, Меҳмон ҳофиз, Расулқори Мамадалиевларнинг анъаналарини давом эттириш билан бирга ўзи ҳам шогирдлар тайёрламоқда. Унинг шогирдларидан Раҳимжон Камолов, Муҳаммаджон Шералиев, Хурсанали Қувватов кабилар эл-юртга танилиб қолди. Ўғилларидан Тоҳиржон ва Аюбжон Намангандаги, Нўъмонжон ва Раҳмонжон Қўқон шаҳридаги музика ва санъат билим юртларини битиришиб, қишлоқ ёшларига музикадан таълим беришмоқда. Набираларидан Расулжон Қўқон шаҳридаги санъат билим юртида, Ҳафизахон эса, Тошкент шаҳридаги Успенский номли музика мактабида таълим олаётир.

Ғойибберди ака меҳнатдан ҳам, санъатдан ҳам асло ажрамайди. Ўттиз йилдан буён у ўз оиласи билан ипак қурти парвариш қилиб, юқори ҳосил етиштириб келади. Яқинда унинг оилавий ансамбли ҳақида «Советская культура» газетасида бир фотосурат босилди. Шу кунларда унинг хонадонига мамлакатимизнинг турли шаҳар ва қишлоқларидан хатлар келиб турибди. Хатларда унга соғ-саломатлик, оилавий ансамблига муваффақиятлар тилашяпти.

— Бизда одамлар шаҳардами, қишлоқдами, қаерда яшашидан қатъи назар, ўз камолотини, талантини, маҳоратини элу халққа кўрсата олади. Бу биз учун фахр ва ифтихордир, — дейди у.

Қишлоққа оқшом чўкди. Бир хонадондан пианинонинг нозик садолари, тамбур навоси, ғижжак, рубоб ва доира оҳанглари жўр бўлган сеҳрли музика таралмоқда. Бу — оддий колхозчи ва санъаткор Ғойибберди Тўйчиев хонадони.

Ҳа, қишлоқда шундай кишилар яшаяпти.

Қ. ДЕҲҚОНОВ.

Суратда: Ғ. Тўйчиев ўз фарзандлари даврасида. Т. Ҳамроқулов фотоси.

РЕКЛАМА ВА ЭЪЛОНЛАР

ТЕЛЕВИДЕНИЕ

3 ОКТЯБРЬ, ЯКШАНБА

МОСКВА-I. 9.00 — Время. 9.45 — Ҳужжатли фильм. 9.55 — Будильник. 10.25 — Совет Иттифоқига хизмат қиламан. 11.25 — Здоровье. 12.10 — Тонгги почта. 12.40 — Қишлоқ янгиликлари. 13.40 — Музикали киоск. 14.10 — Телеочерк. 14.40 — Музикали программа. 15.25 — Балли қизлар! 17.15 — Халқаро панорама. 18.00 — Хоккей. Трактор — ЦСКА. 20.15 — Концерт. 20.30 — Киносаёҳатчилар клуби. 21.30 — Время. 22.05 — Ҳужжатли фильм. 23.05 — Концерт. 23.30 — Янгиликлар.

МОСКВА-II. 9.00 — Зарядкага сафланинг. 9.20 — Ўқитувчилар кунига. 9.50 — Уч номаълумли масала. Бадиий фильм. 1- ва 2-сериялар. 11.55 — Поэзия. 12.40 — Фильм-концерт. 13.10 — Музей ва кўргазма заллари бўйлаб. 13.25 — Мультфильмлар. 13.50 — 9-студия. 14.50 — Кинотомошабин ҳамроҳи. 15.30 — Халқ куйлари. 15.45 — Ғолиблар. 17.10 — Бизнинг биография. 1967 йил. 18.10 — Дўстларимиз премьераси. 18.40 — Мухбирларимиз ҳикоя қиладилар. 19.10 — Шамолни излаб. Бадиий фильм. 20.30 — Хайрли тун, кичкинтойлар. 20.45 — Теннис. СССР — Ҳиндистон. 21.30 — Время. 22.05 — Футбол. Динамо (Киев) — Торпедо (Кутаиси).

ТОШКЕНТ-I. 10.00 — Янгиликлар. 10.10 — Биз буни ўтмаганмиз. Бадиий фильм. 11.45 — Телеочерк. 12.00 — Қувноқ стартлар. 13.05 — Фильм-концерт. 13.35 — Мультипанорама. 14.25 — СССР граждан мудофааси 50 ёшда. 15.10 — Реклама. 18.05 Мультфильм. 18.15 — Фильм-концерт. 18.45 — Ижод саҳифалари. 19.30 — Ахборот. 19.45 — Цирк. 20.30 — Ахборот. 20.50 — СССР ташкил топганлигининг 60 йиллигига. Давламизга марҳабо. 21.30 — Время. 22.05 — СССР ташкил топганлигининг 60 йиллигига. Давламизга марҳабо. (давоми).

Қирғизистон телевидениесининг программаси.

21.30 — Время. 22.05 — Поэзия альманахи. 23.15 — Дунё воқеалари. 23.30 — Концерт.

МОСКВА-II. 9.00 — Гимнастика. 9.20 — Илмий-оммабоп фильм. 9.35 ва 10.40 — Тарих. 10.00 — Илмий-оммабоп фильм. 10.10 — Рус тили. 11.05 — АБВГДейка. 11.35 ва 12.35 — М. Горький. «Тубанликда». 12.05 — Фан оламида. 13.05 — Умумий биология. 13.35 — А. С. Пушкин эртаклари. 14.05 — Сен қонунни биласанми? 14.40 — Ўқитувчига музика сабоғи. 15.35 — Вс. Вишневский — ёзувчи, коммунист. 16.25 ва 18.30 — Янгиликлар. 18.45 — Совет Иттифоқига хизмат қиламан. 19.45 — Теннис. 20.30 — Хайрли тун, кичкинтойлар. 20.45 — Халқаро панорама. 21.30 — Время. 22.05 — Чемпион ўғли. Бадиий фильм.

ТОШКЕНТ-I. 11.30 — Телефильмлар. 12.30 — География. 13.00 — В. Шаталовнинг ер ва осмони. 12.50 — Фильм-концерт. 18.00 — Тенгдош. 18.30 — Ҳужжатли фильм. 19.00 — Фан уфқлари. 19.30 — Ахборот. 19.45 — Шеърият билан учрашув. 20.30 — Ахборот. 20.50 — Дирижёр ҳикоя қилади. 21.30 — Время. 22.05 — Хирмонингизга барака. 22.25 — Елғиз ўзи из қувлади. Бадиий фильм. 23.50 — Янгиликлар.

ТОШКЕНТ-II. 18.20 — Болалар учун фильм 19.05. — Қизиқарли математика. 19.35 — Телефильм. 19.55 — Янгиликлар. 20.25 — Кохановкалик артист. Кинокомедия. 21.30 — Москва-II.

4 ОКТЯБРЬ, ДУШАНБА

МОСКВА-I. 9.00 — Время. 9.40 — Ёш гвардия. Бадиий фильм. 1—2-сериялар. 12.20 — Ўсмирлар ижоди. 12.50 ва 15.00 — Янгиликлар. 15.20 — ДнепроГЭСнинг 50 йиллиги. 15.45 — Концерт. 16.35 — Ҳужжатли фильм. 17.35 — Сиз яратган боғ. 18.05 — Космик даврнинг 25 йиллиги. 18.35 — Рус композиторларининг романслари. 18.55 — Мультфильм. 19.00 — Футбол шарҳи. 19.30 — СССР ташкил топганлигининг 60 йиллигига. Тожикистон ССР.

РАДИО

3 ОКТЯБРЬ, ЯКШАНБА

БИРИНЧИ ПРОГРАММА. 8.30 — Ассалом, устозлар. 9.15 — Табассум. 11.30 — Совет экрани куйлари. 12.10 — Ўзбекистон ишчиси. 13.00 — Чорвадор. 13.30 — Ўқитувчилар, Сизлар учун. 14.00 — Табаррук замин. 15.40 — Театр микрофон олдида. 17.20 — Ўқитувчиларнинг талабларига биноан концерт. 18.15 — Сенинг стартинг, комсомол! 18.30 — Ёш ижрочилар концерти. 19.25 — Ёшлик. 20.50 — А. Аҳмедов. Отахон. радиоочерк. 21.00 — Устозлар ва шогирдлар. 22.30 — К. Жалилова ва З. Султонов куйлайди.

4 ОКТЯБРЬ, ДУШАНБА

БИРИНЧИ ПРОГРАММА. 8.30 — Яхши кайфият. 9.15 — Енгил куйлар. 9.30 — Совет Ўзбекистони: одамлар, ишлар ва режалар. 11.15 — Публицист минбари. 12.10 — Узбекистан индустриальный. 13.00 — Чорвадор. 14.00 — Табаррук замин. 19.25 — Танбурда О. Нуритдинов чалади. 21.00 — Шу куннинг муҳим сиёсий воқеалари. 21.10 — Халқ санъати ҳозирги замон шаҳарлари муҳитида.

АХБОРОТ

БУХОРО

КЎРГАЗМАГА МАРҲАМАТ

ТУРИЗМ

ГДР транспорт министрлигининг чет эл туризми бўйича бош бошқармаси томонидан биринчи марта Бухорода ташкил этилган кўргазмаси «ГДР туризм ва дўстлик мамлакати» деб аталади. Яқинда шаҳардаги ибн Сино номли маданият саройида ана шу кўргазманинг очилишига бағишланган шаҳар жамоатчилиги вакилларининг тантанали йиғилиши бўлиб ўтди. ГДР саёҳатлар бюросининг директори И. Мистиевич йиғилиш қатнашчиларига ГДР — Совет дўстлигининг жўшқин фаолияти туфайли ҳар икки халқ ўртасида қардошлик, ҳамкорлик алоқалари йилдан-йилга ривожланиб бораётгани ва мазкур кўргазма олдида турган асосий мақсад ҳақида батафсил гапириб берди.

Шундан сўнг ГДР бўйлаб саёҳат қилиб келган бухороликлар ўзларининг сафар таассуротларини ҳикоя қилишди.

Сўнгра кўргазма тантанали равишда очилди. Бунда ГДРнинг кечаги куни, бугуни ва эртанги куни қиёфаси, халқлар дўстлигининг қудрати, халқ хўжалиги, мамлакат маданияти, табиат манзаралари ўзининг яққол ифодасини топди. «ГДР туризм ва дўстлик мамлакати» кўргазмаси очилиши муносабати билан Интурист Бутуниттифоқ акционерлик жамиятининг Бухоро бўлимида матбуот конференцияси ўтказилди. Унда журналистларга халқаро туризмнинг аҳамияти ва шу кунги аҳволи, унинг келажакдаги истиқболлари ҳақида сўзлаб берилди.

МУДДАТИДАН ИЛГАРИ

СССР 60 йиллигини муносиб кутиб олиш мусобақасига актив қўшилган Бухоро консерва заводи ишчилари юксак кўрсаткичларни қўлга киритмоқдалар. Яқинда улар йиллик планни ортиғи билан адо этдилар. Пландаги 5 миллион 600 минг банка ўрнига 6 миллион 65 минг банка турли хил мева консервалари ишлаб чиқарилди. Завод коллективи ҳозирга қадар 2 миллион 938 минг банка томат пастаси ишлаб чиқаришга муваффақ бўлишди.

Консервачилар йил охиригача пландан ташқари 4 миллион 200 минг банка консерва ишлаб чиқариш учун кураш олиб бормоқдалар.

КОМБИНАТДА ТЕАТР

Бухоро тўқимачилик комбинати қошида ташкил этилган «Баҳс» халқ театрининг ижодий коллективи ўз репертуарларини қизиқарли, замонавий пьесалар, интермедиялар, кичик-кичик жанрдаги комедиялар билан бойитиб бормоқда. Уларнинг хилма-хил жанрларда тузилган программаси томошабинлар томонидан яхши кутиб олинаётир. Яқинда ана шу коллектив саҳналаштирган асар — таниқли совет драматурги М. Байжиевнинг «Куёв ва келин» пьесаси синовдан муваффақиятли ўтди. Ундаги бош ролни комбинат ишчилари Саломат Усмонова, Йўлдош Кенжаевлар маҳорат билан ижро этишди.

Ҳ. ҚОДИРОВ,
«Совет Ўзбекистони» мухбири.

МОСКВАДАН ХАТ

ЎЗБЕК РАССОМИ ҲАҚИДА АЛЬБОМ

Москвадаги «Советский художник» нашриёти Ўзбекистонда хизмат кўрсатган рассом, республика Ленин комсомоли мукофоти лауреати Рўзи Чориевнинг ижодига бағишлаб, «Ўзбекистоннинг ери ва одамлари» деган альбомни босмадан чиқарди. Альбом муаллифи санъатшунос Э. Аҳмедов кириш сўзида рассомнинг ижоди ҳақида ҳикоя қилади. Рассомнинг катта социал мазмунда яратган асарларига баҳо бериб, унинг асарларида Ўзбекистон гавдаланади, рассом ижтимоий аҳамиятга эга бўлган янгиликларни тез илғаб олувчи ижодкордир, — дейди муаллиф.

Шунингдек, альбомда Чориевнинг «1941 йил», «Реквием», «Рассом Қ. Башаровнинг портрети», «Пашкурт қишлоғи», «Бойсун», «Олтин Чорвоқ», «Фарғона водийси» манзаралари, турли натюрмортлардан иборат 24 сурати ҳам берилган.

ОКТЯБРЬ ОБ-ҲАВОСИ

ЎРТА ОСИЁ РЕГИОНАЛ ГИДРОМЕТЕОСТАНЦИЯСИ ХАБАР ҚИЛАДИ:

Кузнинг иккинчи ойи мобайнида ўртача ҳарорат 8—13, республика жанубида эса 14—16 даража атрофида бўлиши кутилмоқда. Ой бошида ҳаво бирмунча иссиқ келади. Кечалари 8—13, кундузлари 25—30 даражагача иссиқ бўлади. Жанубий районларда ҳарорат кечалари 13—15, кундузлари 27—32 даражагача кўтарилиши мумкин. Иккинчи ўн кунликдан бошлаб ҳаво пасайиб, кечалари 1—6, кундузлари 12—17 даража атрофида иссиқ бўлиши кутилади. Ернинг устки қатлами музлаши мумкин.

Ойнинг иккинчи ярмидан бошлаб яна ҳаво исий бошлайди, ҳарорат кечалари 6—11 кундузлари 23—28 даражагача кўтарилади. Ёғингарчилик норма атрофида бўлади. Фарғона водийсининг айрим районларида ёғингарчиликнинг кўпроқ бўлиши кутиляпти.

ЮБИЛЕЙ КОНКУРСИГА МАРҲАМАТ

„Совет Ўзбекистони" ШАХМАТ КЛУБИ

Тарих фанлари кандидати, СССР спорт мастери М. МУҲИДДИНОВ бошқаради

«Совет Ўзбекистони» газетаси редакцияси республика шахмат клуби билан биргаликда СССР ташкил этилганлигининг 60 йиллик юбилейига атаб шахмат композицияларини ечиш бўйича конкурс ўтказишни лозим топди. Конкурс топшириқлари устида бош қотириш газетхон — шахмат ҳаваскорларига фаол маданий ҳордиқ бағишлайди, деган умиддамиз.

КОНКУРС ТОПШИРИҚЛАРИ ВА ШАРТЛАРИ

Аввало, шуни мамнуният билан эслатиб ўтмоқчимизки, конкурсга ҳамма, жумладан бошқа барча иттифоқдош республикаларнинг шахмат шинавандалари ҳам қатнашиши мумкин.

Конкурс иштирокчилари 2 мансуба, 8 масала, 5 этюд, 1 амалий позицияни ечишлари ва 5 саволга жавоб топишлари керак.

1, 2-диаграммаларда мансубалар акс эттирилган: оқлар бошлаб ютади. Шуни эслатиб ўтмоқчимизки, мансубалар қадимги шахмат, яъни шатранж қоидалари билан ечилади. Шунга кўра айрим сипоҳларнинг юриши ҳозиргидан ўзгачароқдир. Чунончи, филлар диагонал бўйича бир хона ташлаб, иккинчисига юради. Масалан, биринчи диаграммадаги оқ фил, қора рухнинг устидан сакраб f5 га ёки иккинчи диаграммадаги оқ фил ўз рухининг устидан сакраб f5 га юра олади. Лекин d3 даги фил ҳозирги қоидалардагидек, e4 даги қора рухни ура олмайди. Шоҳ, рух, от ва пиёдалар ҳозир қандай бўлса, ўшандай юради.

3, 4, 6, 10-диаграммаларда оқлар бошлаб икки юришда, 5, 7, 12-диаграммаларда оқлар бошлаб уч юришда, 13-диаграммада оқлар бошлаб саккиз юришда мот қиладиган масалалар, 9, 11-диаграммаларда оқлар бошлаб ютадиган, 8, 14, 15-диаграммаларда оқлар бошлаб дуранг қиладиган этюдлар (8-диаграммадагиси рамзий бўлиб, оқибатда тахтада «Ер планетаси ва унинг сунъий йўлдоши» вужудга келади. Шунга эътибор беринг) ва ниҳоят, 16-диаграммада юриш қоралардан бўлиб, улар ютадиган амалий позиция акс эттирилган.

Жавоблар иложи борича тўла, ихчам ва аниқ бўлсин. Этюдлар бериладиган жавобларда асосий вариант келтирилса, бас. Ҳар бир топшириқнинг тўғри жавоби учун 3 тадан, бинобарин, жами 48 очко олишингиз мумкин.

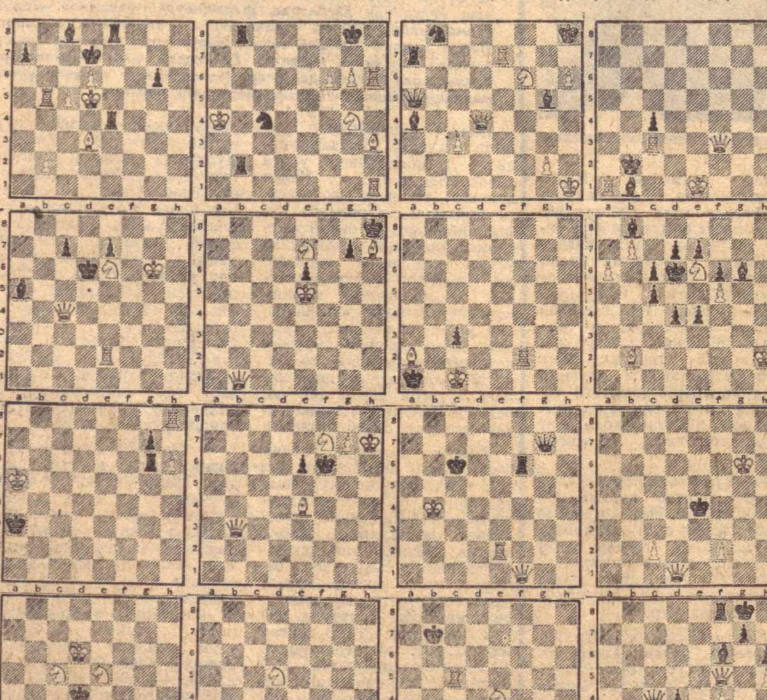

Эслатма: диаграммалар юқоридан, чапдан ўнгга қараб, тартиби билан жойлаштирилган.

ВИКТОРИНА САВОЛЛАРИ:

1. Жаҳон чемпионлиги унвони (эркаклар ва аёллар ўртасида) қачондан берила бошлаган! Кимлар унга сазовор бўлганлар!

2. Мамлакатнинг сўнгги чемпионати қачон ва қаерда ўтказилди! Ўзбекистондан ким қатнашди-ю, қанақа натижа кўрсатди!

3. Нега биз шахматни севамиз!

4. Шарқ классик ва замонавий адабиётларида шахмат таъриф-тавсифига бағишланган (кейинги йилларда китоб ва матбуот саҳифаларида эълон қилинганларидан бошқа) парчалардан келтиришга қурбингиз етадими!

5. Сиз ишлаётган корхона, муассаса, колхоз, совхозда ёки ўқиётган олий, ўрта махсус ўқув юртида, умумтаълим мактабида, Сиз истиқомат қилаётган район, шаҳарда шахмат ривожига эътибордан қаноатланасизми! Буни янада яхшилаш борасида шахсан ўзингиз қандай фаолият кўрсатяпсизу, қандай талаб-истакларингиз ва фикр-мулоҳазаларингиз бор!

Ҳамма саволларга тўғри жавоблар учун жами 16 очко берилади. Бунга олдинги 48 очкони қўшсангиз, 64 чиқади. Қаранг, композициялар Сиз бошқарадиган доналар сонига (16), имкониятдаги очколар эса «қўшин»ингиз ҳаракатланадиган майдон — тахта катаклари сонига (64) тенг чиқиб қолди. Ният — холис экан.

Конкурс низомига кўра, композиция ва саволларнинг ҳаммасига тўғри жавоб йўллаб, 64 очкони қўлга киритганлар II спорт разряди талабларини адо этган ҳисобланадилар. Масала ва этюдларнинг 75 процентини ечганлар III, 50 процентини ҳал қилганларга эса IV спорт разряди берилади. Ҳа, шу баҳонада разрядли ҳам бўлиб оласиз.

Жамғарган очколарига қараб, конкурс ғолибларидан 15 (иттифоқдош республикалар сонига тенг) киши «Совет Ўзбекистони» газета редакцияси ҳамда республика шахмат клубининг Фахрий ёрлиқлари ва Эсдалик совғалари билан тақдирланадилар. Хотин-қизларнинг натижалари алоҳида эътиборга олинади.

Жавобларни «Совет Ўзбекистони» редакциясига йўллаганда конверт устига «Шахмат конкурсига» деб ёзиб қўйинг. Исм ва фамилиянгизни, ёшингиз, иш ёки ўқиш жойингизни, шахматдан спорт разрядингиз бўлса, уни ҳам кўрсатишни унутманг. Конкурс топшириқларига жавобларни улар газетада эълон қилингандан бошлаб бир ярим ой ичида юборинг (Конвертда босилган почта муҳрида кўрсатилган вақт ҳисобга олинади).

Муҳлат етарли, шунинг учун асло шошилманг — имкониятдан тўла фойдаланинг. Бошқаларнинг кўмагисиз мустақил ечишга ҳаракат қилинг. Ҳа, кўпроқ очко жамғараман деб, ўзингизни ўзингиз алдаманг. Мақсад — ўз кучингизни чинакамига билиб олиш бўлсин. Шундагина фойда қиласиз.

Сиз, азиз шахмат шинавандаларига, муваффақият тилаймиз.

Редактор М. ҚОРИЕВ.

«Главташкентстрой» «СТРОЙМЕХАНИЗАЦИЯ» трестининг

2-МЕХАНИЗАЦИЯ БОШҚАРМАСИ

минорали кран машинистлари ва автомобиль кранларининг машинистлари (шофёрлардан) тайёрлайдиган

4,5 ВА 3 ОЙЛИК КУРСЛАРГА ҚАБУЛ ЭЪЛОН ҚИЛАДИ

МАШҒУЛОТЛАР ИШЛАБ ЧИҚАРИШДАН АЖРАЛГАН ҲОЛДА РУС ТИЛИДА ОЛИБ БОРИЛАДИ.

Қабул қилинганларга ҳар ойда 75 сўмдан стипендия берилади.

Минорали кран машинистларини тайёрлайдиган курсларга 18 ёшдан катта бўлган қизлар ва Совет Армияси сафидан ҳарбий хизматни ўтаб қайтган йигитлар қабул қилинадилар.

Ёлғиз кишилар яхши жиҳозланган ётоқхона билан таъминланадилар.

Мурожаат учун адрес: Тошкент шаҳри, Жануби-Ғарбий саноат зонаси, метронинг С. Раҳимов станцияси (29, 103, 122-автобусларнинг «7-автопарк» бекати).

ЎЗБЕКИСТОН ЭПИДЕМИОЛОГИЯ, МИКРОБИОЛОГИЯ ВА ЮҚУМЛИ КАСАЛЛИКЛАР ИЛМИЙ-ТАДҚИҚОТ ИНСТИТУТИ лабораториялар бўйича ВАКАНТ ВАЗИФАЛАРГА

КОНКУРС ЭЪЛОН ҚИЛАДИ

мудир: диагностика, клиника ва бруцеллёзни даволаш;

мудир, катта ва кичик илмий ходимлар: ичак инфекцияси диагностика методларини такомиллаштириш, болалар ва катталарда ўткир ичак касалликларини диагностика қилиш ва клиника, арбовирус инфекцияси, қизамиқ ва грипп;

мудир ва кичик (3 ўрин) **илмий ходимлар:** болалар ва катталардаги ўткир ичак касалликлари эпидемиологияси ва профилактикаси;

мудир ва кичик илмий ходим: ўткир ичак касалликлари этиологиясини ўрганиш, сальмонеллёзлар диагностикаси ва клиникаси, инфекцион патологияда клиник иммунология ва биоэлементлар, санэпидстанциялар ишини прогноз қилиш, энтеровирусли инфекциялар;

катта (2), кичик ва инглиз ҳамда немис тилини эгаллаган кичик илмий ходим: ташкилий-методик бўлим.

КОНКУРС МУДДАТИ — 10 октябргача.

Ҳужжатлар қуйидаги адресга юборилсин: 700133, Тошкент шаҳри, Решетов кўчаси, 2-уй. Телефонлар: 42-32-15, 42-32-22.

Театр

ҲАМЗА НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК ДРАМА ТЕАТРИДА — 3/Х да **Бой ила хизматчи** (11.00, 15.00).

МУҚИМИЙ НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ МУЗИКАЛИ ТЕАТРИДА — 3/Х да **Лайли ва Мажнун**, 4/Х да **Заҳар ичган даъвогар.**

Цирк

ТОШКЕНТ ДАВЛАТ ЦИРКИДА — **Москва комедия цирки артистларининг гастроллари** 3/Х да (13.00, 16.00 ва 19.30 да).

Ўрта Осиё қишлоқ хўжалигини механизациялаш ва электрлаштириш илмий-тадқиқот институти коллективи лаборатория раҳбари, техника фанлари кандидати С. Султоновга онаси

Тўлай ТОШЕВАнинг

вафот этганлиги муносабати билан чуқур таъзия изҳор қилади.

СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ
Орган ЦК Компартии Узбекистана, Верховного Совета и Совета Министров Узбекской ССР.

Редакция адреси: 700000, Тошкент — П, Ленин кўчаси, 41.

ТЕЛЕФОНЛАР: редактор — 33-65-45, 32-53-04; редактор ўринбосарлари — 33-06-83, 32-55-04, 33-44-55, 32-55-05; масъул секретарь — 33-79-14, 32-53-05; секретариат — 33-72-83, 32-53-06, 32-54-11; БЎЛИМЛАР: партия турмуши — 33-34-69, 32-53-97, 32-57-19; марксизм-ленинизм назарияси пропагандаси — 32-55-70; коммунистик тарбия — 32-54-29; халқаро ҳаёт — 32-54-14; саноат, транспорт ва капитал қурилиши — 33-47-80, 32-53-14, 32-54-09; қишлоқ хўжалиги — 33-76-04, 32-53-15, 32-53-70; адабиёт ва санъат — 33-20-36, 32-54-35, 32-55-16; совет қурилиши — 32-57-20, 32-54-18; фан, мактаб ва олий ўқув юртлари — 33-44-51, 32-57-21, 32-54-24; ахборот ва спорт — 33-14-24, 32-55-17, 32-54-26, 32-54-27; хатлар ва оммавий ишлар — 33-21-43, 32-53-16, 32-53-20, 33-11-49; 32-54-13; иллюстрация — 32-57-22, стенографистка — 33-73-43; 32-54-05; жамоатчилик қабулхонаси — 32-54-16; эълонлар бўлими — 33-81-42; ОБЛАСТЬ МУХБИРЛАРИ: ҚҚАССР — 2-42-62; Тошкент — 32-[illegible]; Самарқанд — 6-48-35; Сирдарё — 2-05-27; Сурхондарё — 92-36; Хоразм — 5-51-24; Бухоро — 3-31-42; Қашқадарё — 61-35; Фарғона — 4-20-84; Наманган — 6-70-78; Андижон — 4-48-55; Жиззах — 2-31-66. Нашриёт диспетчери — 32-78-94; Нашриёт телефон станциясининг навбатчиси — 33-90-50.

Р. 02030. Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети нашриётининг Меҳнат Қизил Байроқ орденли босмахонаси. Тошкент шаҳри. ИНДЕКС 64583. А. — 227. 6